

Inese Vallenberga

**RADOŠĀ RAKSTIŠANA DIASPORAS SKOLĀS:
ROMĀNS „NAMS”**

**Mācību līdzeklis 10–16 gadus veciem
diasporas skolēniem**



Latviešu valodas
aģentūra



Inese Vallenberga

RADOŠĀ RAKSTĪŠANA DIASPORAS SKOLĀS: ROMĀNS „NAMS”

Mācību līdzeklis 10–16 gadus veciem diasporas skolēniem

Redaktore *Skaidrīte Ivaniška*

Maketētāja *Dace Babre*

© Latviešu valodas aģentūra, 2017



Jau kādu laiku ar ģimeni dzīvoju Zviedrijā un sešus gadus strādāju skolā. Esmu latviešu valodas skolotāja. Tas ir mans sirdsdarbs. Ceru, ka šis mācību līdzeklis palīdzēs Latviju atstājušajiem bērniem apgūt dzimto valodu ātrāk un efektīvāk, ļaujot labāk izkopt latviešu valodas prasmes.

Pateicos saviem līdzautoriem – Armandam Zelčam, Rinaldam Zelčam un Rihardam Zelčam – par radošo atbalstu izdevuma tapšanā!

Mācību līdzekļa autore
Inese Vallenberga

SATURS

Ievads	5
1. stunda. Nama plānošana un zīmēšana.....	10
2. stunda. Nama apraksta veidošana	16
3. stunda. Pirmā dzīvokļa iemītnieku portrets	18
4. stunda. Pirmā dzīvokļa iemītnieku raksturojums.....	25
5. stunda. Otrā dzīvokļa iemītnieku portrets.....	31
6. stunda. Otrā dzīvokļa iemītnieku raksturojums	33
7. stunda. Trešā dzīvokļa iemītnieku portrets	37
8. stunda. Trešā dzīvokļa iemītnieku raksturojums	40
9. stunda. Ceturtā dzīvokļa iemītnieku portrets	44
10. stunda. Ceturtā dzīvokļa iemītnieku raksturojums	47
11. stunda. Jāņi.....	51
12. stunda. Jāņi.....	56
13. stunda. Nelaime.....	64
14. stunda. Nelaime.....	66
15. stunda. Baismīgā ielaušanās.....	68
16. stunda. Baismīgā ielaušanās.....	74
17. stunda. Kas notiek pēc ielaušanās?	79
18. stunda. Kas notiek pēc ielaušanās?	82
19. stunda. Epilogs	85
20. stunda. Romāna prezentācija	90

IEVADS

Šī projekta ideja nāk no Francijas. Lai palīdzētu skolēniem apgūt valodu, kādam skolotājam ienāca prātā kopā ar skolēniem iztēloties namu un tā iemītniekus (ar viņu pozitīvajām un negatīvajām īpašībām, dažādajiem paradumiem), aprakstīt mājdzīvniekus un valsti, kurā nams atrodas, kā arī pievērst uzmanību valodai, kurā sazinās nama iemītnieki, un kopā ar skolēniem rakstīt romānus. Šo ideju esmu saglabājusi arī es, izstrādājot mācību līdzekli 10–16 gadus veciem diasporas skolu skolēniem.

Materiālā piedāvāto romānu autori ir Rinalds, Armands un Rihards, tādēļ daudzviet atradīsiet atsauci uz viņu darbiem. Tie ir brāļi, kas joprojām dzīvo Latvijā. Jaunākajam ir tikai divpadsmit gadu, bet vecākajam – divdesmit. Tā kā diasporas bērnu latviešu valodas prasmes līmenis salīdzinājumā ar Latvijā dzīvojošo vienaudžu valodas prasmi, protams, ir zemāks, tad brāļu darbi kalpos par paraugu bērniem diasporā sava romāna radošās rakstīšanas procesā. Lai vieglāk būtu izsekot, kura brāļa romāna fragments ir citēts, katra brāļa darba virsraksts ir iekrāsots noteiktā krāsā: Rinalda darbu virsraksti ir zilā krāsā, Armanda – zaļā, Riharda – violetā.

Šī mācību līdzekļa uzdevums ir palīdzēt latviešu bērniem diasporā turpināt attīstīt latviešu valodas prasmes. Radošā rakstīšana ne tikai uzlabos bērnu spēju rakstīt, bet arī veicinās jaunu vārdu apguvi, bagātinās vārdu krājumu, kā arī attīstīs fantazēšanas spējas. Lai gan šis mācību līdzeklis ir rakstīts galvenokārt bērniem un pusaudžiem, tomēr arī pieaugušie var izmēģināt savas spējas radošajā rakstīšanā.

Šis projekts līdzinās televīzijā redzētu seriālu scenārijam, kur katra nodaļa vēsta ko jaunu. Katrai romāna nodaļai ir veltītas divas stundas, kopā veidojot divdesmit mācību stundas. Ja skolotājs jūt, ka skolēniem vajadzīgs papildu laiks, lai apgūtu vārdus vai pārrunātu kādu no nodaļām, stundu skaitu var palielināt, bet nebūtu vēlams to samazināt, jo apgūstamā viela ir pietiekami apjomīga.

Katrai stundai ir izstrādātas darba lapas un mājasdarbi skolēniem. Radošo rakstīšanu veic burtnīcās vai, ja ir iespēja, datorā – programmā *Pages* (iOS operētājsistēmām) vai *Word* (Windows operētājsistēmām). Darbu var organizēt dažādi. Tā kā ir stundas, kur skolēni romāna nodaļas sāks rakstīt klasē, tad droši vien tiks izmantotas burtnīcas, kurās rakstīt melnrakstu un veikt labojumus. Rakstīšana burtnīcā ļauj veidot un slīpēt rokrakstu. Svarīgi, lai bērns apzinātos, ka rakstīšana nav pašmērķis. Būtiskākais ir apkopot domas, lai spētu izteikt savu ideju, stāstījumā iekļaujot arī jaunapgūtos vārdus, ja tādi ir.

Radošās rakstīšanas izkopšanā ļoti nozīmīga ir arī zīmēšana, jo savas idejas vizualizēšana rosina fantāziju, ļauj precīzāk formulēt domas un izklāstīt idejas. Zīmēšana romāna rakstīšanas gaitā palīdzēs skolēnam izveidot skaistu grāmatu, kurā katra nodaļa būs ilustrēta.

Skolēnu romāns „Nams” ir iecerēts desmit nodaļās.

1. nodaļa. Nams.
2. nodaļa. Pirmā dzīvokļa iemītnieki.
3. nodaļa. Otrā dzīvokļa iemītnieki.
4. nodaļa. Trešā dzīvokļa iemītnieki.
5. nodaļa. Ceturtā dzīvokļa iemītnieki.
6. nodaļa. Jāņi.
7. nodaļa. Nelaime.
8. nodaļa. Baismīgā ielaušanās.
9. nodaļa. Kas notiek pēc ielaušanās?
10. nodaļa. Epilogs.

Katru nodaļu ieteicams rakstīt, izmantojot apļa modeli, kas paredz četrus soļus. Pirmajā solī skolēni apgūst romāna tēmai atbilstošu nepieciešamo vārdu krājumu un noskaidro žanra specifiku. Otrajā solī skolēni lasa vai noklausās paraugtekstu. Trešajā solī skolēni klasē iesāk rakstīt sava romāna melnrakstu. Ceturtajā solī katrs skolēns mājās pabeidz rakstīt pats sava romāna nodaļu un sagatavo tās tīrrakstu nākamajai stundai.

Skolotājam, strādājot ar darba lapās iekļautajiem uzdevumiem vai veidojot savus uzdevumus, jādomā par gramatiku. Jāpievērš uzmanība darbības vārdu locīšanai visās vienskaitļa un daudzskaitļa personu formās tagadnē, pagātnē un nākotnē, kā arī tiešās runas veidošanai (dialogiem) un īpašības vārdu daudzveidībai. Ja skolotājs grib paplašināt tēmu, var rakstīt par attiecībām starp nama iedzīvotājiem, viņu politisko pārliecību, mīlestības nedienām, kaitēm, ieradumiem, ikdienas paradumiem, plāniem un projektiem.

Nonākot pie katras nākamās nodaļas, svarīgi, lai netiktu aizmirsts arī iepriekš rakstītais. Stundās būtu vēlams paredzēt laiku iepriekšējo nodaļu pārlasīšanai, lai skolēni no cita skatpunkta izvērtētu visu, kas tika uzrakstīts pirms tam. Tas viņiem ļaus vieglāk sasaistīt nākamās nodaļas ar iepriekšējām, iekļaujot tajās jaunas idejas. Tā kā bērni savu romāna melnrakstu rakstīs burtnīcās, tad viss stāsts būs vienkopus un to nebūs grūti papildināt.

Visas stundas pēc uzbūves ir līdzīgas, tāpēc arī norādījumi atkārtojas, līdz ar ko tiek doti vienuviet. Tēmas pirmās stundas ir veltītas leksikas apgūšanai, uzdevumu pildīšanai, zīmēšanai, romāna nodaļas plānošanai, bet, sākot ar trešo stundu, arī iepriekšējās tēmas darba lasīšanai klasē. Savukārt tēmas otrās stundas ir orientētas uz romāna jaunās nodaļas rakstīšanas priekšdarbu veikšanu, bet romāna nodaļu rakstīšana tiek plānota mājasdarbos.

1. stunda

1) Jāiepazīstina skolēni ar radošā darba ideju un noteikumiem, norādot, ka:

- darbam kopā ir paredzētas divdesmit stundas;
- klasē tiks apgūti romāna rakstīšanai nepieciešamie jaunie vārdi;
- paraugam tiks piedāvāti citu autoru rakstīto romānu teksti un ilustrācijas;
- arī pašiem būs jāraksta savs romāns un jāzīmē tā ilustrācijas.

- 2) Jāinformē, ka grāmatai būs desmit nodaļas, nosaucot tās.
- 3) Jāuzdod jautājumi, pierakstot bērnu atbildes uz tāfeles:
- Kur tu dzīvo?
 - Kāda ir tava mājvieta vai dzīvoklis?
 - Kas vēl dzīvo tavā mājā vai dzīvoklī?
 - Kāda ir tavas dzīvesvietas apkārtnē?
 - Vai tava dzīvesvieta ir tālu no skolas?
- 4) Jāuzdod jautājumi par skolēnu stāstīto:
- Kurš dzīvo lauku mājā?
 - Vai kādam no jums pie mājas ir liels pagalms?
 - Kuram no jums mājās ir pagrabs un bēniņi?
 - Kurš no jums dzīvo pilsētas centrā?
- 5) Jāveido uz tāfeles *ideju zirnekli* jeb *domu karti*, kas palīdzēs sistematizēt romāna turpmākajai rakstīšanai nepieciešamo vārdu krājumu:
- *nams, ēka, māja, dzīvesvieta, celtnē, privātmāja, rindu māja, augstceltnē, daudzstāvu māja, dzīvoklis, pirmais stāvs, kāpņu telpa, pagrabs, bēniņi, skurstenis, durvis, garāža, kamīns;*
 - *atrodas pilsētā, laukos, pilsētas centrā, nomalē, tuvu, tālu;*
 - *apkārtnē, pagalms, parks, dārzs, kanāls, ceļš;*
 - *vecā, jauna, maza, liela, izremontēta, plaša, gaiša, liels, mājīgs, tumšs;*
 - *īpašnieks, iedzīvotājs, kaimiņš;*
 - *dzīvot, īrēt.*
- 6) Jāizdala katram skolēnam sakopētās darba lapas.

Sākot ar 3. stundu, tēmu pirmajās stundās

- 1) Jāvada saruna par katra dzīvokļa iemītnieka raksturojumu.
- 2) Jāatvēr laiks katram bērnam sava mājās uzrakstītā romāna iepriekšējās nodaļas tīrraksta lasīšanai klasesbiedriem.
- 3) Jāvada darbs ar uzdevumiem un piemēriem no skolēnu uzrakstītajām nodaļām, lai viņi varētu pilnveidot sava romāna tīrrakstu.
- 4) Jāveic un jāvada formatīvā un koleģiālā vērtēšana, lūdzot bērnus palīdzēt autoram nodaļas tīrraksta pilnveidošanā – skolēniem jānorāda, kas, viņuprāt, klasesbiedra darbā ir īpaši izdevies, kas – iedvesmoja, bet ko vajadzētu papildināt.
- 5) Jāieskicē nākamās nodaļas saturs.
- 6) Jāstrādā ar jaunās nodaļas vārdu krājumu, kas palīdzēs raksturot nama iedzīvotājus un situāciju.
- 7) Stundas noslēgumā jāvada saruna par katra skolēna jaunās nodaļas ilustrāciju, lūdzot klasesbiedrus to novērtēt.

8) Jāpārrunā nākamās nodaļas iecerētais saturs, norādot autoram, kas vēl ir jāpārdomā.

5. stunda

Īpaša vērība ir jāvelta frazeoloģismiem, skaidrojot to nozīmi un uzsverot frazeoloģismu lomu romāna galveno varoņu raksturošanā vai savdabības veidošanā.

7. stunda

Uzmanība jāpievērš darba lapu uzdevumiem, jo tajos ir iekļauti stāsti ar emociju raksturojumu, kas bērnam ne tikai ir jāizlasa, bet arī jāpaskaidro emociju pārņemto cilvēku rīcība, savas atbildes pamatojot.

Sākot ar 9. stundu

Lielākā stundas daļa ir jāatvēl skolēnu iepriekšējo nodaļu pārlasīšanai, to pārspriešanai un tekstos pieļauto kļūdu labošanai.

11. stunda

- 1) Ar skolēniem jārunā par latviskajām tradīcijām (gadskārtām un svētkiem), noskaidrojot, vai bērni šos svētkus zina un var nosaukt, kad tos svin.
- 2) Īpaša uzmanība ir jāvelta Jāņiem, rosinot pastāstīt par savas ģimenes Jāņu svinēšanas tradīcijām, lai veidotu izpratni par tradicionālo un mūsdienu svētku svinēšanu.

13. stunda

Uz tāfeles ir jāveido vairāku pakāpju *ideju zirneklis* jeb *domu karte*, pierakstot:

- skolēnu nosauktos nelaimes gadījumus un situācijas, kas var izraisīt nelaimi (piemēram, ugunsgrēks, plūdi, gāzes noplūde, dabas katastrofas, spēlēšanās ar dzīvībai bīstamām vielām, ceļu satiksmes negadījums, zemestrīces radītie postījumi, bērnu rotaļas ar sērkokociņiem, neuzmanība uz ielas utt.);
- informāciju par to, kas ļautu izvairīties no nelaimes vai to novērst;
- atgādnes, pie kā katrā konkrētajā gadījumā jāvērsas pēc palīdzības.

Sākot ar 17. stundu

Īpaša uzmanība jāpievērš skolēnu iepriekš uzrakstīto nodaļu atkārtotai pārskatīšanai, izvērtēšanai, slīpēšanai un pilnveidošanai, rosinot bērnus:

- pārlasīt iepriekšējās nodaļas;
- pārdomāt, ko varētu uzlabot, lai nodaļas saskanētu cita ar citu;
- pārbaudīt, vai ir loģiskas pārejas no vienas nodaļas uz citu, vai nav kādu kļūdu notikumu secībā vai vārdu pareizrakstībā;
- papildināt iepriekš rakstītās nodaļas ar jaunām idejām, ja tādas ir radušās, vai arī rakstīt jaunas nodaļas, ja to prasa romāna attīstības gaita.

19. stunda

Laiks jāsaplāno tā, lai skolēni pagūtu uzrakstīt vismaz pēdējās nodaļas melnrakstu un

to apspriest ar klasesbiedriem, jo mājās būs jāsakārto viss romāns, lai nākamajā nodarbībā to varētu prezentēt vecākiem.

Visu tēmu otrajās stundās

- 1) Jāveido izstāde no mājasdarba zīmējumiem, ļaujot katram skolēnam pastāstīt par savu zīmējumu un romāna nodaļas ieceri.
- 2) Zīmējumu apspriešanā jāiesaista klasesbiedri, lūdzot izteikt savu vērtējumu un sniegt ieteikumus, kas palīdzētu autoram romāna rakstīšanā.
- 3) Jāveido vārdu krājums, kas palīdzēs raksturot nama iedzīvotājus vai viņu nostāju un izjūtas kādas situācijas risināšanā.
- 4) Mājās jāraksta romāna jaunās nodaļas.

4. stunda

Jāpārrunā noteikumi, kas jāievēro, rakstot jauno nodaļu, un jāstrādā ar darba lapu uzdevumiem.

6. stunda

Kolektīvi jāpārskata un jāpapildina visas skolēnu iepriekš rakstītās nodaļas.

8. stunda

Jāveido *ideju zirneklis* jeb *domu karte* ar īpašības vārdiem, ko bērni varēs izmantot nākamajā rakstu darbā, piemēram, *pacilāts, iejūtīgs, zinātkārs, apmulsis, neieciētīgs, greizsirdīgs*. Ja nepieciešams, jāsniedz īpašības vārdu skaidrojums.

10. stunda

Jāpārrunā daiļdarba uzbūve, radot priekšstatu par ievadu, darbības attīstību, problēmu, kulmināciju un atrisinājumu, kā arī jāstrādā ar darba lapām un skolēnu darbu piemēriem.

12. stunda

Jāapgūst dažādi tiešās runas pieraksta veidi, kas būs nepieciešami dialogu veidošanai, un jāstrādā ar darba lapu uzdevumiem, kurās ir nepieciešamais materiāls.

14. stunda

Jāsniedz skolēniem norādes par romāna 7. nodaļas rakstīšanu, uzsverot, ka:

- nodaļai ir jābūt bez atrisinājuma, jo sarežģījums tiks atrisināts nākamajās nodaļās;
- drīkst rakstīt par jebkādu atgadījumu vai nelaimi, izņemot zagšanu, jo par to būs jāraksta romāna 8. nodaļā (16. stundā).

16. stunda

Skolēniem jāmaca rakstīt plūstošu, viegli lasāmu tekstu, izvairoties no nepārdomāta viena vārda atkārtojuma rindkopā vai teikumā.



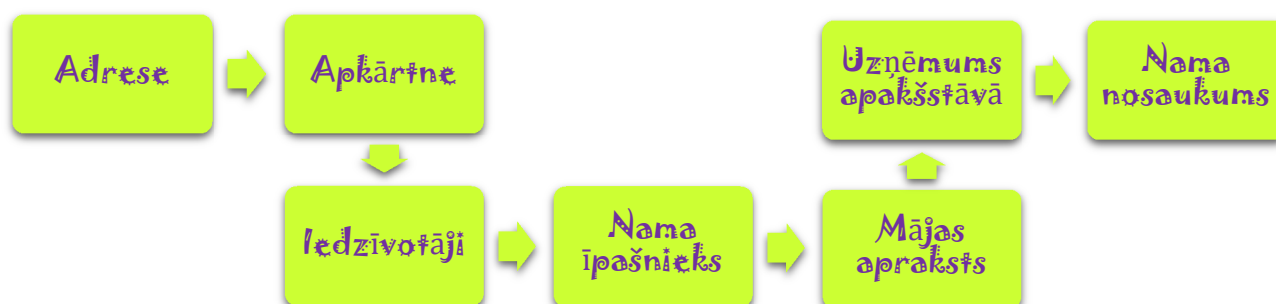
1. stunda

NAMA PLĀNOŠANA UN ZĪMĒŠANA

1. Lasi tekstu un papildini to!

- a) Marijas ģimene irē _____ jaunajā daudzstāvu mājā Rīgas _____.
Tas ir liels, gaišs un ļoti _____ dzīvoklis. Tajā ir trīs _____, virtuve, vannasistaba un _____. Marijai patīk rotaļāties pagalmā, jo tur ir slidkalniņš, šūpoles, bet netālu no mājām atrodas parks.
- b) Zane dzīvo laukos vecā koka _____, ko iedzīvotāji mēdz saukt par *Večiņu*.
Te nav centrālās apkures, tāpēc katrā dzīvoklī ir krāsns, kas ziemā divreiz dienā ir jākurina ar _____. Pagalmā ir malkas šķūnīši. Mājai ir garš gaitenis. Zanei gan visvairāk patīk uzturēties pašā augšā – noslēpumainajos mājas _____.
- c) Aldis dzīvo skaistā vietā pie ezera. Viņa mājai ir četri stāvi. Viņš dzīvo ceturtajā, tāpēc no viņa _____ logiem paveras skaists skats uz _____. Dzīvoklim ir _____ istabas, _____ virtuve un _____. Aldis krāj naudu, lai varētu nopirkt šo _____, ja iedomīgais īpašnieks kādreiz izdomās to pārdot.
- d) Šis nams atrodas Vecrīgā šaurā ieliņā. Te dzīvo Aina ar vīru un mazo Zani. Ģimenīte ir sākusi domāt par pārcelšanos, jo māja ir _____, bez lifta. Tās kāpņu _____ ir šaura, tāpēc bērnu ratiņiem tur nav vietas.

2. Pastāsti par savu dzīvesvietu, ievērojot norādīto stāstījuma secību!



3. Aplūko Rinalda zīmējumu! Kā tu domā, kas šajā namā dzīvo?



4. Lasi!

RINALDA ROMĀNA 1. NODAĻA

Šis nams ir desmit gadu vecs. Tas atrodas pilsētas malā un ir iecienīts kā laba kafejnīca. Aiz nama ir parks ar slidkalniņu un šūpolēm, kur bērni var izklaidēties. Blakus namam labajā pusē ir lielveikals, bet kreisajā pusē atrodas skola, kur dažiem šī nama iedzīvotājiem ir jāmacās. Pirmais stāvs diemžēl jau jālabo, jo sienās veidojas caurumi. Namam kopā ir četri stāvi un divi skursteņi. Tā adrese: Tunturi, Reimu novads, Vatlija-4.

Nedaudz par nama vēsturi: pirms desmit gadiem tas bija parasts nams, kas pēkšņi kādā jaukā dienā sāka brukt. Iedzīvotāji nezināja, kur bēgt. Viņi sauca pēc palīdzības, bet neviens viņus neuzklausīja. Tikai nākamajā dienā palīgā saucienus sadzirdēja prezidents Andris Lapiņš, kurš labprāt palīdzēja. Un tā nams, kuram bija trīs stāvi, ieguva ne tikai jaunu izskatu, bet arī vēl vienu stāvu. Edgars, kurš dzīvoja otrajā stāvā, pārcēlās uz ceturto, bet otrajā stāvā ievācās valsts prezidents Andris Lapiņš.

5. Atbilde uz jautājumiem!

- * Kas tevi ieinteresēja Rinalda romānā? Kas tajā nepatika?
- * Ko tu Rinalda romānā mainītu?
- * Ko tu izmantotu savā romānā?
- * Ko tu Rinaldam ieteiktu romānā uzlabot?

6. Lasi!

ARMANDA ROMĀNA 1. NODAĻA

No gaiši zilajām debesīm uz zemi vēstīt pavasari traucās spožie saules stari. Lai gan dažreiz tiem ceļu aizšķērsoja pa kādam mākonim, tomēr pārsvarā savu mērķi šie cilvēku ilgi gaidītie siltuma un iedeguma devēji sasniedza. Tieši šādu staru apspīdēts pavasarī vienmēr bija Brīvības ielas 74. nams. Tā logi bija pavērsti uz austrumiem, tāpēc no rīta nama iemītnieki pamodās agri, jo bija ļoti gaišs. Citiem tas patīk, citiem – nē.

Katru rītu saule vienmēr sāka sildīt to daļu, kur atrodas necilās, masīvās, no dzelzs veidotās un ar kodu apdarinātās ārdurvis, un tad pamazām kāpa pa jūgendstilā būvēto fasādi arvien augstāk, līdz sasniedza sarkano dakstiņu jumtu. Ēka par dzīvokļu iemītnieku naudu bija nesen restaurēta, tāpēc izskatījās nevainojami, salīdzinot ar blakusmājām.

Pirmajā stāvā atradās aptieka, kas patika senioriem, bet nepatika jauniešiem. Lai gan bija reizes, kad arī jaunieši bija pateicīgi, ka tā tur atrodas. Lai vai kā arī nebūtu, visi tomēr piekrita, ka aptieka tomēr ir labāka par bāru vai naktsklubu. Iemītnieki atzina, ka miegs ir ļoti svarīga veselīga dzīves cikla sastāvdaļa.

Runājot par aptieku, jāsaka, ka šī ir labākā aptieka visā apkaimē. Tā, protams, nevar sacensties ar lielajām, tomēr tai ir sava *ekstra* – šajā aptiekā strādā Mirdzastante! Viņa ļoti labi pārzina tautas medicīnu, astroloģiju un citas līdzīgas zinātnes, aktīvi ar tām nodarbojas un tās popularizē. Bieži vien cilvēks atnāk pēc ārsta izrakstītām zālēm, nopērk tās un pat sāk lietot, bet zāles nepalīdz. Tad nu šis cilvēks iet pie Mirdzastantes. Un – *fokus-pokus!* – top izdziedināts. Mirdza savas metodes gan nevienam neatklāj, tāpēc cilvēki maksā lielu naudu, lai tikai tiktu pie šīs dziednieces.

Daudzstāvu ēkai bija arī savs no ielas nošķirts pagalmi. Tas nebija liels, bet pagalmā auga koks, kura pakājē bija maza gandrīz askētisma stilā veidota smilšu kaste. Pagalmā bija arī viens basketbola grozs, kuru vietējie puikas gan gandrīz neizmantoja, jo zāle bija vienīgais laukuma segums. Arī kaimiņi pa vasarā atvērtajiem logiem nelabprāt klausījās puīšu klaigāšanā un uzvaras saucienos, tas traucēja apkārtējo mieru. Šī paša iemesla dēļ bērniem bija grūti uzsākt mūzikas skolas gaitas, jo visu varēja dzirdēt, un tas traucēja. Droši vien tieši tāpēc neviens muzikants šajā mājā nedzīvoja.

Šis stāsts nebūtu pilnīgs, ja nepieminētu kādu dzīvokļa īpašnieku – druknu kungu ar apaļiem vaigiem, vienmēr ģērbtu par izmēru lielākā pelēkā uzvalkā. Tā vien likās, ka viņš to vilka, lai vienmēr būtu gatavs neparedzamajam. Kungam bija tik šauras acis kā Venēcijas kanāli un tikpat šauras brilles. Tā vien šķita, ka viņš gribētu redzēt tikai to, kas viņam ir acu priekšā, un neko vairāk. Tomēr cilvēki no kunga nevairījās, drīzāk gan labprātīgi gāja pie viņa un tērzēja par šo un to. Ar teātri viņš *nedraudzējās*, bet labprāt skatījās futbolu un ar alus pudeli vai kausu rokā sprieda par futbola čempionātu.

Lai arī namam ir sava vēsture, tam nav nosaukuma. Dzīvokļu namiem gan tas nav nekas neparasts, tie tomēr nav privātmājas. Tādēļ, lai šo nepilnību novērstu, nama iedzīvotāji savu māju sauc par „Stārķligzdu”, jo uz tās sarkanā jumta bieži nolaižas stārķi, vij ligzdas un pat apmetas tur uz dzīvi. Tad arī, sazvanoties viens ar otru, iemītnieki savā starpā saka: „Nu, sveiks, kā tev tur ligzdā klājas?”

7. Izlasi rakstnieka Paula Bankovska grāmatas „Mazgalvīši spēlē mājas” fragmentu!

Labdien, mani sauc Anna. Šī ir mūsu māja. Vēl te dzīvo kaimiņu tante Olga. Un Mazgalvīši. Agrāk mēs dzīvojām citur, tur, pie sarkanās baznīcas, pie tās baznīcas ar daudziem tornīšiem un zvaniņiem. Tētis saka, ka tā esot pareizi ticīgo baznīca. Te, jaunajā mājā, mēs ievācāmies pavasarī. Patiesībā māja nemaz nav jauna, tā ir ļoti, ļoti veca. Veca un vietām pat caura. Tikpat caura kā mani vecie ziemas cimdiņi, kurus oma man uzādīja pirms diviem gadiem. Māja ir tik caura, ka tētim bija jākāpj uz jumta un jātaisa ciet caurumi.

Pirmajā stāvā līdzās ārdurvīm ir maza, melna tāfelīte ar baltām līnijām un cipariem: 1, 2, 3. Pie cipara 1 rakstīts: O.Žukovska. Tas ir tantes Olgas uzvārds. Viņa dzīvo pirmajā stāvā. Pie cipara 3 tētis jau uzrakstīja mūsu uzvārdu. Mēs dzīvojam 2. stāvā. Pie cipara 2 rakstīts: „Mazgalvīši”.

„Kas tie par Mazgalvīšiem?” es vaicāju. Tētis paraustīja plecus.

„Kas tie par Mazgalvīšiem?” tētis vakarā prasīja tantei Olgai. Viņa sadusmojās.

„Mazgalvīši?” viņa teica, „Bērni! Atkal tie bērni!”

8. Kā tev šķiet, kas tie Mazgalvīši tādi ir?**9. Salīdzini Armanda un Paula Bankovska stāstu noskaņu!****10. Kādus vēl salīdzinājumus var izmantot, lai raksturotu māju?**



MĀJASDARBS

1. Iztēlojies savu iedomu namu un tā iemītniekus! Namam ir jābūt četriem logiem, bet apakšstāvā vai pagrabā jāatrodas kādam veikaliņam, kafejnīcai vai citam uzņēmumam.
2. Uzzīmē šo namu!



Attēli no www.pixabay.com

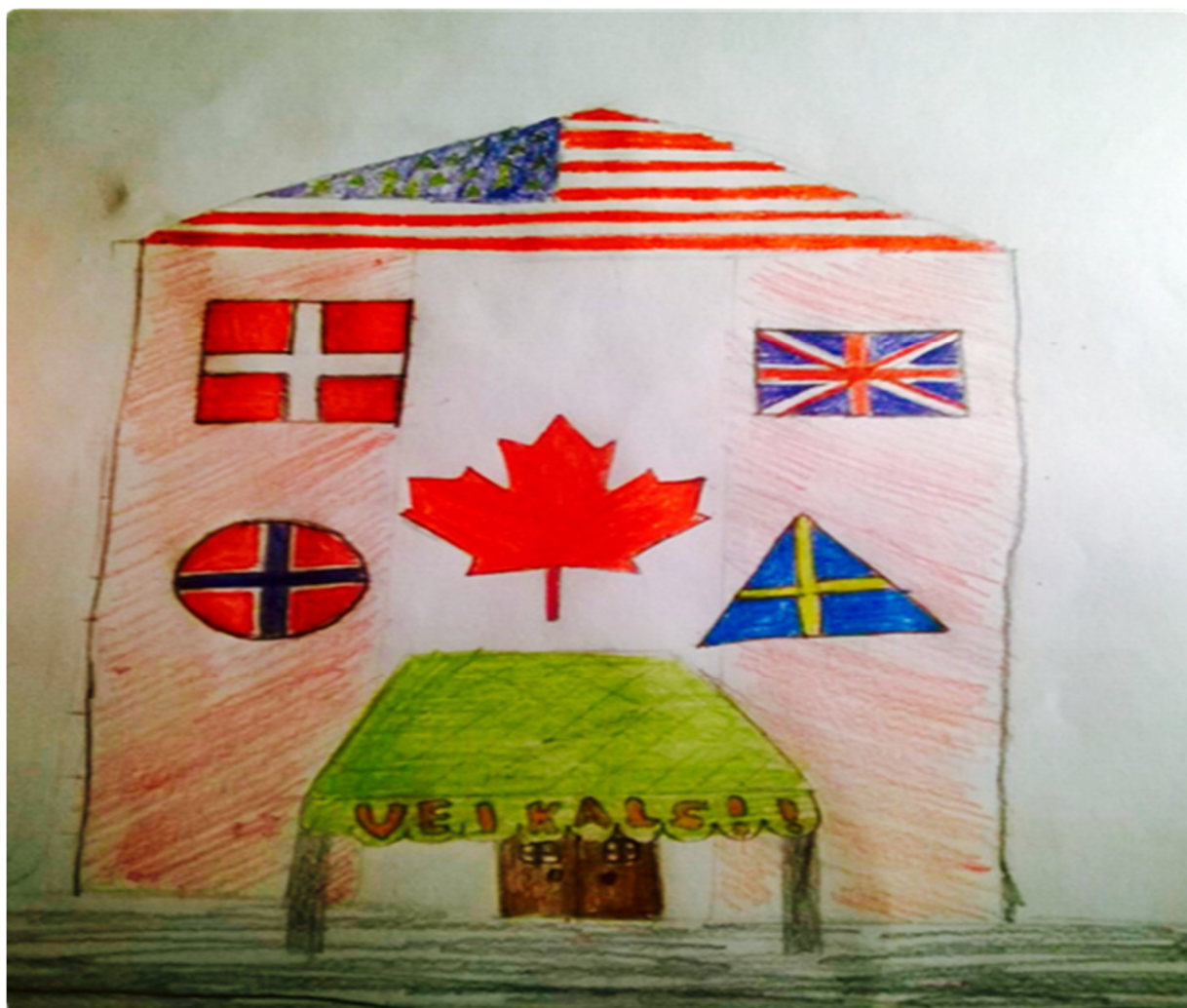


2. stunda

NAMA APRAKSTA VEIDOŠANA

Šodien tu sāksi rakstīt savu romānu. To veidos 10 stāsti jeb nodaļas, ko tu pats būsi uzrakstījis. Seko norādījumiem un esi radošs! Lai tev izdodas!

1. Aplūko zīmējumu un izlasi, ko sava romāna 1. nodaļā rakstīja Rihards!



RIHARDA ROMĀNA 1. NODAĻA

Šis nams atrodas Kanādā. Namā ir pieci dzīvokļi. Katrā no tiem dzīvo dažādu valstu pilsoņi: amerikāņi, dāņi, briti, norvēģi un zviedri. Katras ģimenes logs ir nama iedzīvotāja valsts karoga krāsās, bet nama apakšējā stāvā darbojas veikals, kurā var iegādāties Latvijas produktus.

Šis ir internacionāls nams ar ļoti senu vēsturi. Agrāk tajā dzīvoja tikai zviedri, tad viņiem piebiedrojās dāņi un norvēģi, jo ģimenes draudzējās jau pirms tam, kad sāka dzīvot Kanādā. Latvijas krīzes laikā namā ievācās arī latvieši, kas Kanādā meklēja darbu.

Kādu laiku nama iemītnieku dzīve ritēja rāmi, līdz šo namu iekāroja briti un amerikāņi. Viņi iestāstīja dāņiem, zviedriem un norvēģiem, ka namā ir iemitinājušies īpaši bīstami prusaki, ko iespējams iznīdēt vienīgi ar britu un amerikāņu izstrādātām speciālām tehnoloģijām. Ziemeļnieki noticēja un atļāva rietumniekiem dzīvot namā līdz brīdim, kad prusaki tiks iznīdēti. Bet nu jau ir pagājuši desmit gadi...

2. Tagad, kad esi iepazinies ar piemēriem, laiks pašam ķerties pie sava romāna 1. nodaļas rakstīšanas! Lai izdodas!

3. Uzraksti nodaļas numuru un virsrakstu!

4. Sāc rakstīt sava romāna 1. nodaļu! Iekļauj tajā norādīto informāciju!

- * Uzraksti nama adresi!
- * Apraksti, kāda ir nama apkārtnē! Kas atrodas nama priekšā? Vai ir pagalsms?
- * Kādi ir šī nama iedzīvotāji?
- * Kas ir nama īpašnieks?
- * Kāda ir māja?
- * Kāds ir uzņēmums, kurš īrē telpas nama pirmajā stāvā?
- * Vai namam ir nosaukums? Kāds tas ir?

5. Kad esi uzrakstījis, iedod romāna 1. nodaļu izlasīt klasesbiedram, kuram zem tava teksta ir jāuzraksta, kas viņam patika un ko vēl viņš gribētu redzēt tavā tekstā!



3. stunda

PIRMĀ DZĪVOKĻA IEMĪTNIEKU PORTRETS

Tu drīz sāksi rakstīt sava romāna 2. nodaļu. Lai tu to varētu paveikt, centies izpildīt uzdevumus!

1. Atbildi uz dažiem jautājumiem!

- a) Kā tevi sauc?
- b) Cik tev ir gadu?
- c) Ko tu dari brīvajā laikā?
- d) Kas ir tavi labākie draugi?
- e) Kāda ir tava ģimene?
- f) Kādu mūziku tu klausies?
- g) Kas tev visvairāk garšo?
- h) Vai tev ir mājdzīvnieki?
- i) Par ko tu visvairāk priecājies?
- j) No kā tu baidies?
- k) Kāda krāsa tev vislabāk piestāv?
- l) Kādas rakstura īpašības tev piemīt?

2. Turpini teikumus!

1. Man patīk _____ .
2. Man nepatīk _____ .
3. Mani sajūsmina _____ .
4. Mani satrauc _____ .
5. Man bija patīkami iepazīties _____ .
6. Mani apbēdina _____ .
7. Man ir žēl _____ .
8. Man ir sāpīgi _____ .
9. Manu uzmanību piesaistīja _____ .

10. Man ir vienaldzīgs _____ .
11. Man ir bail _____ .
12. Es apbrīnoju _____ .
13. Es nosodu _____ .
14. Es saprotu _____ .
15. Es izjutu _____ .
16. Es vēlos _____ .
17. Es nevēlos _____ .
18. Es priecājos _____ .
19. Es pārdzīvoju _____ .
20. Es pārlicinos _____ .

3. Iedomājies, ka tu esi *viņš* vai *viņa*, un pabeidz teikumus!

1. Viņu sauc _____ .
2. Viņam patīk _____ .
3. Viņu sajūsmina _____ .
4. Viņš vēlas _____ .

4. Lasi, kā raksturot cilvēka ārējo izskatu!

SEJA: apaļa, garena, ovāla, trijstūrveida, kvadrātveida, bumbierveida

MATI: īsi, gari, vidēji gari, tumši, gaiši, sprogaini, cirtaini, taisni, viļņaini

PIERE: augsta, liela, maza, šaura, plata

ACIS: mazas, lielas, platas, šauras, iegarenas, apaļas, ieslīpas, ar garām vai īsām skropstām, brūnas, zilas, pelēkas, zaļas, sapņainas, viltīgas, mirdzošas

UZACIS: iegarenas, taisnas, platas, šauras, biezas, retas, tumšas, gaišas

DEGUNS: liels, mazs, taisns, līks, uzrauts, garš, īss, strups, vasarraibumains

LŪPAS: šauras, platas, mazas, lielas, apaļas, biezas, plānas

MUTE: liela, maza, ar šaurām vai platām lūpām

ZODS: smalks, noapaļots, ass, ar bedrīti, smagnējs, ar bārdu, dubultzods

VAIGI: apaļīgi, iekrituši, tukli, sārti

AUSIS: lielas, mazas

AUGUMS: mazs, liels, neliels, pilnīgs, apaļīgs, slaidis, sportisks, kalsns

PLECI: šauri, plati

KĀJAS: īsas, garas, slaidas, resnas

ROKAS: apaļīgas, kalsnas, ar gariem vai īsiem pirkstiem

5. Atrodi pretstatus un savieno tos ar līniju!

īsi mati	šauri pleci
apaļīgas rokas	gari mati
mazas ausis	līks deguns
smalks zods	slaidis
pilnīgs	smagnējs zods
taisns deguns	kalsnas rokas
plati pleci	lielas ausis

6. Lasi aprakstus un blakus uzzīmē tiem atbilstošus cilvēkus!

*Tur stāvēja
slaida meitene
ar brūnām acīm.
Viņai varēja būt
ne vairāk par
desmit gadiem.
Meitenes mazo
sejiņu rotāja
mirdzošs smaids,
radot smieklu
bedrītes
apaļīgajos
vaigos. Deguns
bija mazs un
nedaudz uzrauts.*



*Tas ir vīrietis ar
garu bārdu un
biezām lūpām.
Acis viņam ir
šauras un
neizteiksmīgas.
Uzacis ir taisnas,
mati – gari un
tumši. Viņš ir
garš, nedaudz
pilnīgs, bet ar
šauriem pleciem
un garām rokām.*



7. Uzraksti, kā tu izskaties!

Man ir _____

8. Izdomā un apraksti kāda cilvēka ārējo izskatu! Lūdz draugam šo cilvēku uzzīmēt!

9. Pieraksti pirms katra skaidrojuma tam atbilstošās profesijas nosaukuma numuru!

- | | |
|--------------------------------|---|
| 1. Dārznieks, dārzniece | ___ Apkopj puķes, pļauj mauriņu, uztur kārtībā dārzu. |
| 2. Pastnieks, pastniece | ___ Pieskata bērnus, kamēr to vecāki ir prom. |
| 3. Šoferis, šofere | ___ Ir stāstu, dzejoļu, romānu autors. |
| 4. Pārdevējs, pārdevēja | ___ Izpilda dažāda stila mūziku. |
| 5. Uzņēmējs, uzņēmēja | ___ Dzēš ugunsgrēku, glābj cilvēkus no degošām ēkām. |
| 6. Auklis, aukle | ___ Vada ekskursijas. |
| 7. Skolotājs, skolotāja | ___ Piegādā vēstules, avīzes un citus sūtījumus. |
| 8. Baņķieris, baņķiere | ___ Ir cilvēks, kuram pieder uzņēmums. |
| 9. Rakstnieks, rakstniece | ___ Strādā bankā, nodrošina bankas darbību. |
| 10. Mūziķis, mūziķe | ___ Ir galvenais kādā skolā, uzņēmumā, bibliotēkā u.c. |
| 11. Dziedātājs, dziedātāja | ___ Vada autobusu, trolejbusu vai citu transportlīdzekli. |
| 12. Direktors, direktore | ___ Lidmašīnā ierāda vietas, piedāvā dzērienus. |
| 13. Pilots, pilote | ___ Ceļ mājas, veikalus, debesskrāpjus. |
| 14. Stjuarts, stjuarte | ___ Sniedz medicīnisko palīdzību cilvēkiem. |
| 15. Celtnieks, celtniece | ___ Pēta dažādas dabas parādības un fenomenus. |
| 16. Policists, policiste | ___ Strādā veikalā un pārdod preces. |
| 17. Ugunsdzēsējs, ugunsdzēsēja | ___ Izglīto bērnus, nodrošina mācīšanās procesu. |
| 18. Ārsts, ārste | ___ Naudu pelna muzicējot, spēlējot kādu mūzikas instrumentu. |
| 19. Advokāts, advokāte | ___ Vada lidmašīnu. |
| 20. Kosmonauts, kosmonaute | ___ Lido kosmosā un pēta to. |
| 21. Apsargs, apsardze | ___ Uztur kārtību, uzrauga likuma ievērošanu. |
| 22. Zinātnieks, zinātniece | ___ Aizstāv cilvēkus, uzņēmumus tiesā. |
| 23. Psihologs, psiholoģe | ___ Uzrauga un uztur kārtību veikalā, uzņēmumā vai kur citur. |
| 24. Gids, gide | ___ Sniedz palīdzību emocionālo problēmu gadījumā. |



MĀJASDARBS

1. Uzzīmē uz atsevišķas lapas vienu no tavā romānā attēlotā nama logiem, kurā ir redzams pirmā dzīvokļa iemītnieks (vai iemītnieki)! Tam nav jābūt cilvēkam, tas var būt arī spoks, vilkatis vai kāds cits neparasts tēls.
2. Aplūko Rinalda romāna 2. nodaļas ilustrāciju! Prognozē, par ko Rinalds rakstīja šajā nodaļā!



3. Lasi!

RINALDA ROMĀNA 2. NODAĻA

Pirmajā stāvā dzīvo Jānīša vectēvs Aigars un vecmāmiņa Agate. Katrs no viņiem ir septiņdesmit sešus gadus vecs, un viņu sejās ir redzamas grumbiņas. Jānītis bieži apciemo vecvecākus. Viņi ir pensionāri. Kādreiz vecmamma bija skolotāja, bet vectēvs – celtnieks. Aigars un Agate priecājas, kad mazdēls atbrauc ciemos, un bēdājas, kad Jānītis atkal atnes dienasgrāmatu ar divnieku.

Vectēvam interesē politika, tāpēc viņš brīvo laiku pavada, lasot avīzes, bet vecmāmiņa ada zeķes, cimdus, džemperus un šalles. Viņa ir jauka, mīļa, izpalīdzīga un gudra. Viņa ļoti mīl un lepojas ar savu mazdēlu. Jānīša vectēvs ir stingrs, gudrs un izpalīdzīgs. Agrāk viņu dzīvoklis bija skaists, bet tagad ir pat caurumi sienās, jo pensijas naudas pietiek tikai tam, lai nomaksātu rēķinus.

4. Atbildi uz jautājumiem!

- ✱ Kas tev likās interesants?
- ✱ Kas nepatika?
- ✱ Ko tu mainītu?
- ✱ Ko tu izmantotu savā romānā?
- ✱ Ko tu ieteiktu Rinaldam?



4. stunda

PIRMĀ DZĪVOKĻA IEMĪTNIEKU RAKSTUROJUMS

1. Esi privātdetektīvs! Pieraksti pirms katra skaidrojuma tam atbilstošā īpašības vārda numuru!

- | | |
|------------------|--|
| 1. Labsirdīgs | ___ Tāds, kas grib iegūt daudz zināšanu, kam patīk mācīties. |
| 2. Taupīgs | ___ Tāds, kas naudu tērē ar apdomu. |
| 3. Gudrs | ___ Tāds, kas neievēro sabiedrībā pieņemtās uzvedības normas. |
| 4. Zinātkārs | ___ Tāds, kas mīli izturas pret citiem. |
| 5. Ziņkārīgs | ___ Tāds, kas nekad neko negrib darīt. |
| 6. Iedomīgs | ___ Tāds, kas ir augstās domās par sevi. |
| 7. Aizmāršīgs | ___ Tāds, kas bieži daudz ko aizmirst. |
| 8. Čakls | ___ Tāds, kas pastāvīgi jūt apdraudējumu no apkārtējās vides. |
| 9. Bailīgs | ___ Tāds, kas daudz strādā. |
| 10. Godīgs | ___ Tāds, kas viegli sadusmojas. |
| 11. Aizkaitināms | ___ Tāds, kas citiem nemelo, nekrāpjas. |
| 12. Zaglīgs | ___ Tāds, kas neapdomīgi tērē naudu. |
| 13. Slinks | ___ Tāds, kas grib zināt visu par citiem. |
| 14. Izšķērdīgs | ___ Tāds, kas piesavinās citu mantas. |
| 15. Draudzīgs | ___ Tāds, kas prot mēnīties, izmantot apstākļus savā labā. |
| 16. Vienaldzīgs | ___ Tāds, kas neuztver lietas nopietni. |
| 17. Vieglprātīgs | ___ Tāds, kas runā daudz un bieži nevietā. |
| 18. Viltīgs | ___ Tāds, kas neizjūt interesi par apkārtējiem cilvēkiem, lietām. |
| 19. Plāpīgs | ___ Tāds, kas pret citiem izturas laipni un sirsnīgi. |
| 20. Drosmīgs | ___ Tāds, kas nedalās ar citiem. |
| 21. Izpalīdzīgs | ___ Tāds, kas pārvar bailes, nebaidās no briesmām, apdraudējuma. |
| 22. Attapīgs | ___ Tāds, kas ir pretstats labam, vēl citiem sliktu. |
| 23. Skarbs | ___ Tāds, kas atrod atbildi uz jebkuru jautājumu. |
| 24. Uzticams | ___ Tāds, uz ko var paļauties, rēķināties, ka viņš nepievils. |
| 25. Ļauns | ___ Tāds, kam trūkst maiguma, nepieļauj kompromisus. |
| 26. Nepieklājīgs | ___ Tāds, kas daudz zina. |
| 27. Skops | ___ Tāds, kas palīdz un atbalsta citus cilvēkus, neprasot atlīdzību. |

2. Ieraksti īpašības vārdus tiem atbilstošo skaidrojumu priekšā!

pacietīgs, skaudīgs, uzmanīgs, taisnīgs, laipns, veikls, rūpīgs, untumains, kašķīgs, kildīgs, bēdīgs, izmanīgs, lielīgs, godkārīgs

- _____ Iekāro cita mantu, viņam nepatīk, ja citiem ir kas labāks nekā pašam.
- _____ Spēj ilgi gaidīt, lai sasniegtu sev vēlamo rezultātu.
- _____ Vienmēr pārbauda iespējamus riskus, lai viss notiktu, kā plānots.
- _____ Visu dala vienādās daļās, pieņem lēmumus, ievērojot visu pušu intereses.
- _____ Tīko pēc sava statusa, pašapziņas, goda celšanas.
- _____ Ļoti lielā mērā lepojas ar sevi, patīk stāstīt citiem, cik viņš ir labs.
- _____ Izveicīgs un ātrs cilvēks sportā vai ikdienas dzīvē.
- _____ Ļoti veiksmīgi tiek galā ar vissarežģītākajām situācijām.
- _____ Ar lielu vērību izturas pret lietām un cilvēkiem, raugās, lai visi justos labi.
- _____ Piemīt dažādas īpatnējas iegribas, vēlmes.
- _____ Skumīgs, nomākts cilvēks, kas par kaut ko ir noraizējies.
- _____ Tendence uzsākt strīdus par vismazākajiem sīkumiem.
- _____ Ļoti patīk strīdi un strīdēšanās.

3. Atrodi pretstatus un savieno tos ar līniju!

atvērts	drosmīgs
taupīgs	labsirdīgs
bailīgs, glēvs	viltīgs, negodīgs
slinks	čakls
nepieklājīgs	klusss, domīgs
godīgs	noslēgts
ļauņš	jauns
priecīgs	garlaicīgs
vecs	pieklājīgs
skaists	vājš
moderns	bēdīgs
interesants	neglīts
plāpīgs	dāsns
skops	vecmodīgs
spēcīgs	izšķērdīgs

4. Sameklē un apvelc norādītos vārdus!

aizmāršīgs, bailīgs, čakls, drosmīgs, godīgs, gudrs, kašķīgs, labsirdīgs, laipns, lepns, ļauns, nepieklājīgs, priecīgs, rūpīgs, skarbs, slinks, taisnīgs, taupīgs, uzmanīgs, veikls, viltīgs, zinātkārs

Ģ	T	Ū	A	Č	E	Ņ	D	K	A	Š	Ķ	Ī	G	S	M
V	Ļ	A	U	N	S	N	P	I	A	L	Ķ	A	N	G	G
Č	A	B	U	E	E	S	C	S	Ī	S	I	P	O	Ī	Ē
A	Z	A	S	P	J	L	I	G	D	E	B	O	R	J	Ē
K	Z	I	B	G	Ī	S	G	Ī	C	E	I	R	P	Ā	D
L	D	L	N	D	Ī	G	U	D	R	S	Ģ	R	A	L	Ā
S	R	Ī	G	Ā	O	L	S	O	L	R	V	T	A	K	S
Ž	O	G	Ļ	F	T	P	G	G	S	T	E	B	P	E	S
R	S	S	L	I	N	K	S	A	S	A	S	Ā	P	I	N
T	M	S	G	Ī	Š	R	Ā	M	Z	I	A	V	J	P	V
U	Ī	R	U	M	E	J	Z	R	R	S	M	Ļ	H	E	J
S	G	Ī	T	L	I	V	J	D	S	N	Z	K	I	N	O
S	S	B	F	R	Ū	P	Ī	G	S	Ī	Ķ	K	B	E	L
U	Z	M	A	N	Ī	G	S	G	L	G	L	E	P	N	S
R	Ā	Ē	B	M	S	E	Ī	L	E	S	K	N	I	K	Š

5. Aiz katra teikuma norādītajā vietā uzraksti tam atbilstošo personas aprakstu! Pasvītro īpašības, kuras tu varētu izmantot savā romānā!

Esmu savtīgs. Viņa ir skaista. Viņš ir taupīgs. Tu esi vecmodīgs.

Esmu pārliecināts. Viņa ir drošsirdīga. Viņš ir bailīgs.

Esmu bēdīgs. Viņa ir domīga. Viņš ir dusmīgs.

Esmu godīgs. Viņa ir strādīga. Viņš ir labsirdīgs.

Esmu iedomīgs. Viņa ir interesanta. Viņš ir cietsirdīgs.

Esmu skops. Viņa ir lakoniska.

Esmu slinks. Viņa ir kašķīga.

1. Es neuztraucos par eksāmenu, jo zinu, ka to nokārtošu. _____
2. Man bija slikts garastāvoklis un gribējās raudāt. _____
3. Viņa strādāja visu dienu no rīta līdz vakaram. _____
4. Viņa runāja ar lielu aizrautību, neievelkot elpu, un pārējie uzmanīgi klausījās. _____

5. Viņa seja palika tumši sarkana, viņš sāka kratīties un ārdīties, un svaidīt mantas pa visu māju. _____
6. Mazais kaķēns žēli ņaudēja, tas bija izkāmejies un slapjš, bet zēns nicīgi pagāja tam garām. _____
7. Es domāju, ka tavas platā piegriezuma bikses vajadzētu nomainīt uz kaut ko modernāku. _____

8. Viņa runāja īsi, pasakot tikai pašu galveno. Gara runāšana viņai nepadevās un garlaikoja. _____
9. Es vienmēr pārskaitu katru centu savā makā un draugiem naudu aizdodu nelabprāt. _____

10. Kā tikko izplaukusi pavasara puķe viņa slīdēja pa putekļaino asfaltu tik eleganti un graciozi, ka katrs garāmgājējs atskatījās. _____
11. Viņš naudu tērē ar apdomu un nepērk nevajadzīgas lietas. _____

12. Viņa bieži strīdas ar brāli par visādiem sīkumiem. _____
13. Man nepatīk strādāt, es labāk guļu un skatos televizoru. _____
14. Es domāju tikai par sevi, ja jādalās ar citiem, sev paturu lielāko gabalu. _____

15. Man šķiet, ka es vienīgais esmu svarīgs un vajadzīgs, pārējie ir zemākas kārtasniecības. _____
16. Es nekad nemeloju un spēlējot nekrāpjos. _____
17. Viņš pret visiem izturas laipni, vienmēr apjautājas, kā klājas, un piedāvājas palīdzēt, nekad nevēlot otram ļaunu. _____
18. Bieži izskatās, ka viņa dzīvo savā pasaulītē. _____
19. Dina ne no kā nebaidās. _____
20. Kārlis mazliet baidās no tumsas. _____

6. Lasi!

ARMANDA ROMĀNA 2. NODAĻA

Roberta dzīvoklis atrodas pirmajā stāvā pretī Ziedlapiņu ģimenes dzīvoklim. Tas ir ļoti gaumīgs. Dzīvoklī valda tīrība un naudas smarža – visur, kur kāds iedomājas ieiet. Tajā ir dārgas mēbeles un dizainera iekārtotas istabas. To visu Roberts ir nopircis par savu naudu, ko pelna, strādājot par advokātu. Darbs ir stresa pilns, kā viņš bieži vien stāsta, bet nauda atsver, ja ne visu, tad vismaz daļu šī riska, un, protams, mazsvarīgs nav arī *Samsung* plat-ekrāna televizora pēdējais modelis, ko var nopirkt par šo naudu.

Robertam ir sieva, kuru sauc Džoselīna. Par viņas vārdu dažreiz mēdz jokot, sakot, ka viņas vecāki acīmredzot nespēja izšķirties starp vārdiem Džose un Līna, tāpēc beigās atrada kompromisu. Robertam un Džoselīnai ir divi bērni – Vernons un Hērnigs. Abiem bērnu vārdiem esot sena vēsture un piemītot liels spēks, bet nekad nevienam no Roberta ģimenes nav bijis laika to izstāstīt.

Roberta ģimene šeit ievācās pirms kādiem trīspadsmit gadiem, kad viņam piedāvāja darbu galvaspilsētā. Roberts, prieka un laimes pārņemts, pameta savu dzimto Liepāju un kopā ar sievu un bērniem devās uz Rīgu. Te, viņuprāt, bija lielākas iespējas. Neskaitot jau pieņemto darba piedāvājumu, – bērniem labas skolas, arī sieva varētu atrast kādu darbu... Viņa gan joprojām aktīvi meklēja darbu, bet Roberts jau sen bija atmetis cerības.

Šis bija viens no tematiem, par ko viņi nespēja rast kopīgu valodu. Godīgi sakot, sieva tiešām nevarēja atrast darbu, taču tikai tāpēc, ka šobrīd jau visur prasa augstāko izglītību, bet viņai tādas nav. Ir iesāktas studijas vairākās augstskolās, bet visas ir pamestas, jo neesot *īstās*. Robertam tas viss, protams, liekas tukšu salmu kulšana, bet viņam vairs nav spēka pret to iebilst. Sieva tomēr mājās strādā – taisa ēst viņam un bērniem, tāpēc nav jau nemaz tik slikti. Bērni savukārt tikuši pašās labākajās Rīgas skolās, mācās uz desmitniekiem, un vecākiem ir pamatots iemesls ar viņiem lepoties.

Robertam būtībā šeit patīk dzīvot. No darba pārnākot, viņš atver melnās metāla durvis un nonāk priekšnamā. Tur vienā pusē ir pakaramie, kur atstāt jaku, bet otrā pusē – spogulis, zem kura ir milzīgs apavu plaukts. Dzīvoklī ir tikai četri iemītnieki, bet apavu pietiktu veselai armijai! Starp priekšnamu un virtuvi nav durvju, tās atdala tikai arka, tādēļ, pārnākot mājās, jau var nojaust, kas būs vakariņās. Gaitenis pāriet tādā kā ejā, kas savieno visas četras dzīvokļa istabas: viena istaba ir vecākiem, pa vienai – katram bērnam un vēl viena istaba ir viesiem, kuru viņiem ir daudz. Cilvēkiem patīk būt draugos ar Robertu.

Roberts pats ļoti interesējas par naudu – gan savu, gan citu – un to, kā labāk un vairāk nopelnīt. Vēl viņam patīk šautriņmešana un melnais klubkrēsls, kurā viņš pavada sava brīvā laika lielāko daļu. Nav tā, ka viņam nebūtu citu interešu, bet tā Robertam izdodas *pārslēgties* no darba uz atpūtu. Tad viņš parasti nedara neko, tā norobežojoties no darbā uzņemtās negatīvās informācijas. Agrāk viņam ļoti patika aktīvā atpūta, taču tagad viņš ir noguris – visa vienkārši ir par daudz! Sieva par to nav sajūsmā, bet viņai atliek tikai samierināties. Jo viņa taču to tik vien dara, kā sēž mājās un lasa horoskopus! Savukārt bērni spēlē basketbolu, futbolu un attīstās gan fiziski, gan garīgi. Šobrīd Roberts atkal jūtas noguris. Viņš sēž savā melnajā krēslā un domā: „Ehh, kā būtu, ja būtu...”

7. Pārskaati tekstu un atbildi uz jautājumiem!

- * Kas tev likās interesants? Kas nepatika?
- * Ko tu mainītu?
- * Ko tu varētu izmantot savā romānā?



MĀJASDARBS

Nu ir pienācis laiks tev pašam uzrakstīt sava romāna 2. nodaļu, kurā tev jāsniedz sava nama pirmā dzīvokļa iemītnieku raksturojums!

1. Sāc rakstīt 2. nodaļu! Iekļauj tajā norādīto informāciju!

- * Nosauc sava nama pirmā dzīvokļa iemītnieka vārdu!
- * Uzraksti viņa vecumu!
- * Norādi viņa profesiju!
- * Pastāsti par viņa interesēm un to, kā viņš pavada savu brīvo laiku!
- * Raksturo viņu un pastāsti, kādas īpašības viņam piemīt!
- * Centies iedomāties, par ko viņš varētu būt norūpējies, par ko priecājas un kad jūtas laimīgs!
- * Apraksti, kāds izskatās viņa dzīvoklis!
- * Raksturo sava nama iedzīvotāju un pastāsti, kāds viņš ir tieši šajā mirklī!

2. Pārskaati uzrakstīto! Ieraksti tīrrakstu burtnīcā vai datorā!



5. stunda

OTRĀ DZĪVOKĻA IEMĪTNIEKU PORTRETS

Lai tekstu padarītu interesantāku, autori izmanto frazeologismus un salīdzinājumus. Izmēģināsim to arī mēs!

1. Ar līniju savieno frazeologismu ar tam atbilstošo skaidrojumu!

mēms kā zivs	ļoti dusmoties
kā mežā audzis	nepieklājīgs, neaudzināts
lēkt laukā no biksēm	nerunā, neatbild, klusē
nav ar pliku roku ņemams	ļoti labi, pārticīgi, bezrūpīgi
taisās kā vista uz dēšanu	pārāk ilgi kaut kam gatavojas
dzīvo, cepuri kuldams	apķērīgs, gudrs
palikt ēnā	guļ ciešā miegā
mest plinti krūmos	padoties
guļ kā beigts	būt neievērotam, nepamanāmam
nomazgāt baltu	nekad
sēdēt kā uz adatām	nepacietīgi
kad pūcei aste ziedēs	attaisnot
celt debesīs	bēdīgs, sadrūmis
staigā ar nodurtu galvu	slavēt

2. Atrodi un savieno ar līniju atbilstošos salīdzinājumus!

viltīga kā	gliemezis
spītīgs kā	pūce
čakla kā	pāvs
bailīgs kā	žagata
lepns kā	bite
gudra kā	āzis
lēns kā	lapsa
plāpīga kā	zaķis



MĀJASDARBS

- 1. Pārskati vēlreiz sava romāna 2. nodaļu! Papildini to ar stundā gūtajām idejām!**
- 2. Iztēlojies savu iedomu namu un tā iemītniekus! Izvēlies vienu no nama logiem un uzzīmē to visas lapas lielumā! Sava iedomu nama logā iezīmē tā otrā dzīvokļa iemītnieka (vai iemītnieku) portretu! Atceries, tavā namā var dzīvot arī kāds neparasts tēls!**



6. stunda

OTRĀ DZĪVOKĻA IEMĪTNIĒKU RAKSTUROJUMS

Tu jau esi uzzīmējis sava romāna otro personāžu. Drīz varēsi sākt rakstīt jaunu nodaļu! Pirms ķerties pie darba, izpildi dažus uzdevumus!

1. Aplūko Rinalda romāna 3. nodaļas ilustrāciju! Centies prognozēt, par ko viņš rakstīja un kādi ir šī dzīvokļa iemītnieki!



2. Lasi!**RINALDA ROMĀNA 3. NODAĻA****1. daļa**

Otrajā stāvā dzīvo pats valsts prezidents Andris Lapiņš ar savu apkalpi. Viņam ir trīsdesmit gadu. Savu brīvo laiku viņš pavada, pērkot jaunus uzvalkus. Viņš ir godīgs, čakls kā bite, iejūtīgs, jauks un laipns, bet par gudru gan viņu nevarētu saukt.

Agrāk šis dzīvoklis stāvēja tukšs. Te bija maza virtuve, televizors un dīvāns viesistabā, bet tagad tas ir pārbāzts ar statujām, skapjiem un viesmīļiem. Andris Lapiņš interesējas par savu dzīvokli. Priecājas par to no visas sirds un bēdājas, ja atkal kaut kas salūst vai pārplīst. Nesen kārtējās rūpes un izmaksas sagādāja ūdens caurule gaitenī. Vispār viņš dzīvo, cepuri kuldams, kā par viņu runā kaimiņi.

Šobrīd ārā ir briesmīgs negaiss, zibeņo bez mitas. Pārējie kaimiņi ir ieslēgušies savos dzīvokļos un gaida negaisa beigas, taču prezidents Lapiņš ir piegājis pie loga. Aizkari ir atvērti visā platumā, un Andris stāv pie loga, jo viņam liekas, ka kāds tur no augšas fotografē. Tā kā viņš ir maza auguma, tad viens no apkalpotājiem ir atnesis šķobīgu krēslu ar četrām kājām, lai prezidents varētu pakāpties un fotogrāfijās izskatītos varonīgāks. Liels ir viņa pārsteigums un vilšanās, kad pēc divu stundu fotosesijas neviena bilde uz viņa e-pastu tomēr netiek nosūtīta.

3. Pārskati tekstu un atbildi uz jautājumiem!

- * Kas tev likās interesants? Kāpēc?
- * Kas tev nepatika? Kāpēc?
- * Ko tu mainītu? Kāpēc?
- * Ko tu varētu izmantot savā romānā?
- * Ko tu ieteiktu Rinaldam?

4. Aplūko Rinalda romāna 3. nodaļas ilustrāciju nākamajā lapā! Centies iztēloties, kāds ir šī dzīvokļa iemītnieks, par kuru Rinalds rakstīja!



5. Lasi Rinalda romāna 3. nodaļas turpinājumu!

RINALDA ROMĀNA 3. NODAĻA

2. daļa

Otrajā stāvā dzīvo britu ģimene, kurā ir četri cilvēki: vecāki un divi bērni. Tētis ir slavens aktieris. Viņam ir 45 gadi un pieder vairākas sporta mašīnas. Mammai ir 36 gadi, vecākajam brālim – 16, bet jaunākajam – 13.

Ģimenei patīk peldēties un sauļoties pludmalē. Viņiem patīk arī sports, tāpēc katru vakaru, kad televīzijā raida basketbola spēles, visi apsēžas lielajā dīvēnā, lai kopā tās noskatītos, un ir laimīgi.

Tētis ar bērniem bieži dodas izbraucienos ar vienu no savām ekskluzīvajām sporta mašīnām. Parasti tie ir braucieni uz kādu klusāku vietu ārpus pilsētas, kur var sarīkot pikniku. Bērni mīl šos ceļojumus un mīlētu vēl vairāk, ja arī mamma tajos piedalītos. Taču mamma strādā. Ļoti daudz strādā...

Ģimenes galva viennozīmīgi ir mamma. Viņa nosaka, kas un kā notiks. Vienīgā lieta, par ko viņai nav teikšanas, ir tēta sporta mašīnas. Un mamma arī neiejaucas. Kas viņai daļas gar tām mašīnām!

6. Pārskati tekstu un atbildi uz jautājumiem!

- * Kas tev likās interesants? Kāpēc?
- * Kas tev nepatika? Kāpēc?
- * Ko tu mainītu? Kāpēc?
- * Ko tu varētu izmantot savā romānā?
- * Ko tu ieteiktu Rinaldam?



MĀJASDARBS

Nu ir pienācis laiks tev pašam rakstīt sava romāna 3. nodaļu!

1. Uzraksti nodaļas nosaukumu un numuru!

2. Sāc rakstīt sava romāna 3. nodaļu! Iekļauj tajā norādīto informāciju!

- * Nosauc sava nama otrā dzīvokļa iemītnieka vārdu!
- * Uzraksti viņa vecumu!
- * Norādi viņa profesiju!
- * Pastāsti par viņa interesēm un to, kā viņš pavada savu brīvo laiku!
- * Raksturo viņu un pastāsti, kādas īpašības viņam piemīt!
- * Centies iedomāties, par ko viņš varētu būt norūpējies, par ko priecājas un kad jūtas laimīgs!
- * Apraksti, kāds izskatās viņa dzīvoklis!
- * Raksturo sava nama iedzīvotāju un pastāsti, kāds viņš ir tieši šajā mirklī!

3. Pārskati uzrakstīto! Ieraksti tīrrakstu burtnīcā vai datorā!



7. stunda

TREŠĀ DZĪVOKĻA IEMĪTNIEKU PORTRETS

Drīz sāksim rakstīt romāna 4. nodaļu. Lai to varētu paveikt, šodien tu lasīsi trīs stāstus. Katrā no tiem ir raksturota kāda situācija. Tev būs jāanalizē katra stāsta galvenā varoņa izjustās emocijas un rīcība!

1. Izlasi pirmo stāstu!**IEJŪTĪBA**

Kārlis atkal gāja uz savu štābiņu, ko viņi ar tēti pagājušajā vasarā uzcēla. Lija lietus un, tā kā štābiņš neatradās gluži blakus mājām, tad Kārlis samērcējās. Slapjās lietus lāses caur plāno džemperu izsūcās līdz ādai. Tā nebija patīkama sajūta, tomēr Kārli tas šobrīd uztrauca vismazāk.

Viņš gāja uz štābiņu, lai noskaidrotu, vai tur būs mazais brālis. Pirms pusstundas mazais Toms izskrēja no mājām un kopš tā laika nebija atgriezies. Vecāki pārāk par to nesatraucās, – kur tad nu viņš aizies, ēst sagribēsies un atskries atpakaļ! Tomēr Kārli vienmēr uztrauca, kur atrodas brālis, kā viņš jūtas un, pats galvenais, kā viņam varētu palīdzēt.

Vecāki viņiem nebūt nav paši sliktākie vai vienaldzīgākie. Vienkārši viņi ir pārāk aizņemti ar savām pieaugušo lietām, tāpēc reti pārrunāja ar Tomu, kā viņš jūtas. „Jaunākais brālis taču ir tik mazs, viņa dzīvē nekas nenotiek,” sprieda vecāki. Savukārt Kārlis gan zināja, ka tā gluži nav!

Ejot caur aukstajā lietū salijušo mežu, Kārlis pamazām nomierinājās. Toms vienmēr gāja uz štābiņu, kad bija nomākts, bēdīgs vai vienkārši gribēja noslēgties no apkārtējās pasaules. Pēdējos metrus līdz galamērķim Kārlis skrēja. Uzdāvis kokā pa virvi, viņš ielīda štābiņā un tur jau arī bija Toms! Ceļus pie krūtīm pierāvis, viņš sēdēja pašā tālākajā stūrī. „Kārli, cik labi, ka tu esi šeit! Es jutos tik slikti,” Toms čukstēja.

2. Pārskati tekstu! Analizējot situāciju, atbilde uz jautājumiem!

- * Kā tu domā, kādēļ Kārlis, nevienu nebrīdinot, devās uz štābiņu?
- * Kas, tavuprāt, Kārlim notika?
- * Kā jutās Toms pēc tam, kad ieraudzīja Kārli? Kāpēc tieši tā?

3. Izlasi otro stāstu!

AIZVAINOJUMS

Adrians un Junatans vairs neatceras, kad pirmo reizi satikās. Viņu mammas apgalvo, ka tas notika trīs mēnešu vecumā, kad viņas bija atnākušas uz kārtējo zīdaiņu pārbaudi. Vēlāk sekoja tikšanās pirmajā bērnudārza grupiņā, tad – pārcelšanās uz jaunuzcelto un mājīgo bērnudārzu. Un katru reizi Adrians bija Junatana glābējs. Viņš palīdzēja Junatanam pārvarēt nepatiku un bailes, iedrošināja un juta līdz katram pārdzīvojumam.

Te nu viņš bija: saposies un nepacietīgi gaidīja savu draugu. Adrians bija aizņēmis, viņaprāt, labāko vietu – pie loga, tā patālāk no skolotājas. Garās gladiolas smagi gulēja uz sola.

Bet Junatans nenāca viens. Skaļi jokodams un žestikulēdams, viņš pagāja Adrianam garām, nepievērsdams ne mazāko uzmanību drauga mājienā izstieptajai rokai. Junatans apsēdās blakus savam jaunajam draugam ar rudajiem matiem.

4. Pārskatī tekstu! Analizējot situāciju, atbildi uz jautājumiem!

- ✱ Kā tu domā, kāpēc Junatans tā rīkojās? Vai viņa rīcība, tavuprāt, ir pieņemama?
- ✱ Kā šajā situācijā jutās Adrians? Kāpēc?
- ✱ Vai tu gribētu nokļūt šādā situācijā? Kāpēc?

5. Izlasi trešo stāstu!

KAUNS

Alekss bija kluss un ārkārtīgi pieklājīgs. Ja ir Dievs un viņš cilvēkiem ir dalījis pieklājību, tad Aleksu viņš noteikti ir neapdomīgi izšķērdīgi apdāvinājis! Alekss bija tas, kurš vienmēr pasveicināja draugus, radus, dežurantus, apsargus un visus citus, pat vairākas reizes dienā. Fiziski vai garīgi kādu aizskart nebija viņa dabā. Būtībā viņš bija lielisks bērns vecākiem, bet nekam nederīgs – draugu vidū. Viņu nesaprata. Vismaz viņam tā likās.

Tēvs Aleksam ir izbijis policists, bet māte – vecā kaluma skolotāja. Aleksam bija arī mazāks brālītis ar Dauna sindromu. Vecāki uzzināja par jaunākā dēla slimību, tikai viņam piedzimstot, un izlēma tikt galā paši. Aleksam tad bija septiņi gadi, un viņš vēl īsti neapjauta, kādu iespaidu brāļa ienākšana ģimenē atstās uz viņu dzīvi nākotnē. Tikai tagad viņš to saprata, pat ļoti labi saprata. Viņam bija žēl gan brāļa, gan sevis, bet nevar vainot ne vienu,

ne otru. Arī vecākus nevarēja vainot, jo kā gan viņi varēja zināt... Tas Aleksam lika justies vēl sliktāk. Tieši tas, ka nav neviena, ko vainot.

Alekss devās uz koncertu, kur viņam jāspēlē viens no Francisko Tarregas valšiem ģitārai. Viņam patika ģitāra, spēlējot varēja aizmirsties. Taču tikai ne uz skatuves! Cilvēki Aleksā raisīja bailes un neērtības sajūtu. Paskatoties uz pūli, Alekss redzēja tikai nirdzīgas sejas, kas to vien gaidīja, ka viņš nospēlēs *greizi*. Un, it kā attaisnojot skatītāju gaidas, viņš tiešām vienmēr nospēlēja nepareizi.

Tas notika pēc koncerta. Alekss spēlēja Mūzikas akadēmijā daudzu intelligentu un svarīgu profesoru priekšā. Satraukums bija milzīgs. Šķita, ka mūža svarīgākais notikums ir klāt. Tas bija kā mēģinājums pārlēkt pār dziļu krauju! Ja neizdosies, tad Aleksa nākotne būs zudusi. Koncertu skatīties bija atnākusi visa ģimene. Tas bija gan jauki, gan arī vienlaikus – nē Aleksam spēlējot, brālis ik pa laikam tā kā iestēnējās, tā kā ievaidējās. Tas Aleksu sakaitināja un padarīja vēl satrauktāku, jo visi nemitīgi grozīja galvas un skatījās uz brāļa pusi. Vecāki izlikās neko nemanot, jo bija pieraduši. Pēc koncerta pie Aleksa pienāca profesors un teica, ka Aleksam ir talants un noteikti jāstājas konservatorijā.

Sarunājoties neviens nemanīja, ka viņiem tuvojas Aleksa vecāki ar brāli, kuram sākās vemšana tieši tad, kad brālis uzgrūdās profesoram. Dzeltenīgs šķidrums tecēja pa profesora žaketi. Profesors nikni skatījās uz Aleksa brāli un laimīgi krēslainajā apgaismojumā nesaprata, ka brālim ir Dauna sindroms. Alekss vienkārši stāvēja, līdz viņu pārņēma sajūta, ka viņš grib izgaist, pārraut ģimenes saites un aizlidot plašajā izplatījumā. Taču viņš bija šeit! Ar apvemto profesoru un vecākiem. Un brāli.

7. Pārskaati tekstu! Analizējot situāciju, atbildi uz jautājumiem!

- * Kā tu domā, kāpēc Alekss draugu vidū jutās nesaprasts?
- * Ko, tavuprāt, Alekss domāja, runājot ar profesoru? Vai Alekss pareizi izprata situāciju?
- * Kā, tavuprāt, jutās profesors? Kā viņš izprata situāciju? Kāpēc?



MĀJASDARBS

1. Iztēlojies savu iedomu namu un tā iemītniekus!

2. Izvēlies vienu no nama logiem un uzzīmē to visas lapas lielumā! Sava iedomu nama logā iezīmē tā trešā dzīvokļa iemītniekus!



8. stunda

TREŠĀ DZĪVOKĻA IEMĪTNIĒKU RAKSTUROJUMS

1. Aplūko Rinalda romāna 4. nodaļas ilustrāciju! Mēģini prognozēt, ko viņš ir uzrakstījis un kādi ir šī dzīvokļa iemītnieki!



2. Lasi!

RINALDA ROMĀNA 4. NODAĻA

Trešajā stāvā dzīvo Ancīša ģimene, kura nodarbojas ar nelielu biznesu – vecu grāmatu pārdošanu. Anča mammai un tētim ir 29 gadi, bet Ancim – 10. Anča vecāki aktīvi darbojas savā mazajā uzņēmumā: mēģina lētāk uzpirkt un dārgāk pārdot, apciemo visus radus, kas varētu atdot vecās grāmatas.

Ancis interesējas par pasaules vēsturi, daudz lasa un buras internetā. Viņš ir laipns, gudrs, jauks un izpalīdzīgs. Arī viņa vecāki ir laipni, mīļi un izpalīdzīgi, bet reizēm – stingri.

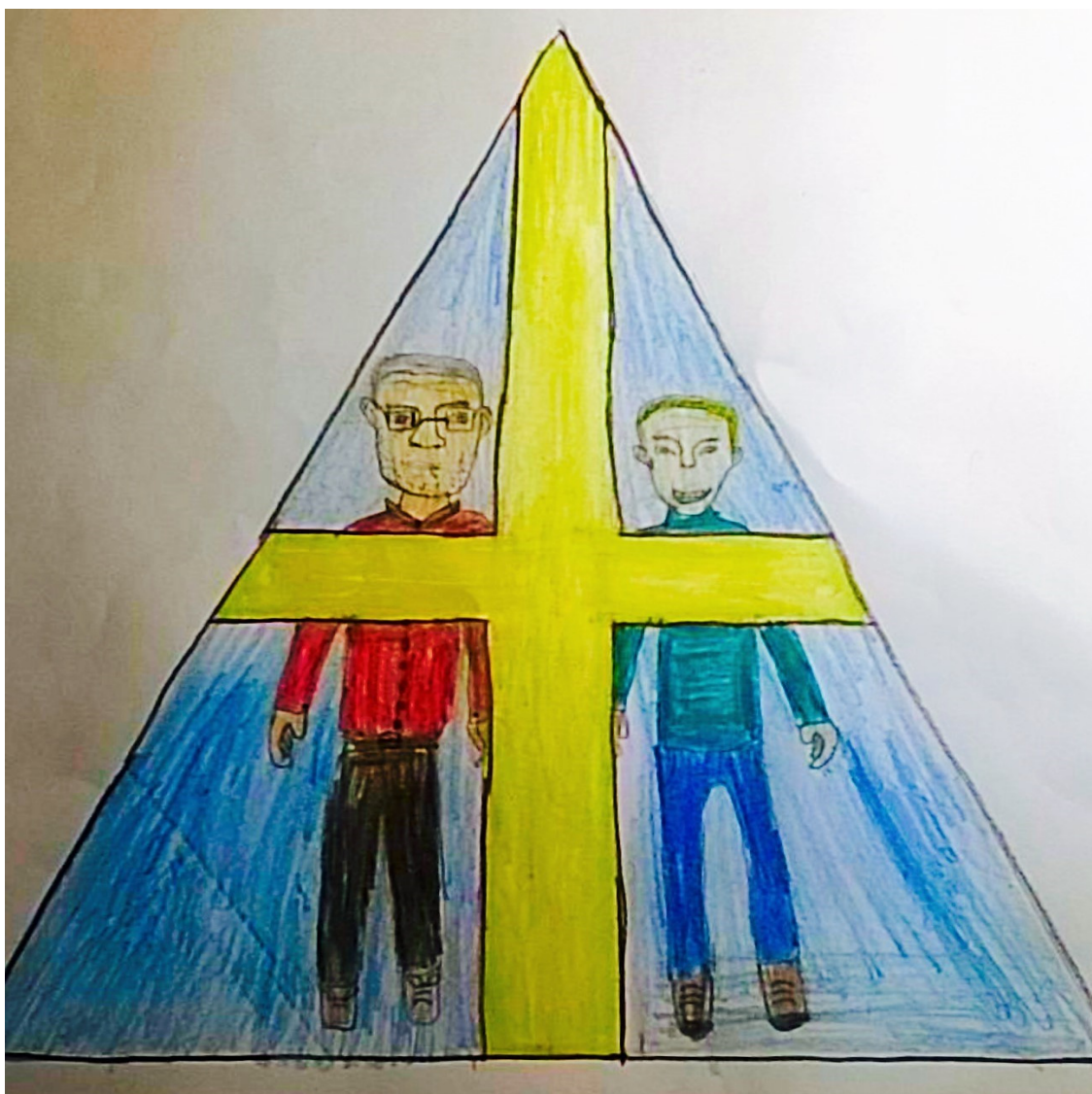
Visu savu brīvo laiku viņi pavada, pārdodot grāmatas. Viņi priecājas, ja izdodas pārdot vairākas grāmatas, bet ir sarūgtināti, ja nav neviena pircēja, kā tas ir šodien.

Viņu dzīvoklī jau labu laiku nekas nav mainījies. Tas ir pilns ar vecām grāmatām, starp kurām stāv kafijas automāts. Ancis jūtas bēdīgs un aizkaitināts, jo, tā kā atkal ir negaiss un laukā zibeņo, visi klienti ir ieslēgušies savās mājās.

3. Atbildi uz jautājumiem!

- * Kas tevi ieinteresēja Rinalda romānā? Kas nepatika?
- * Ko tu mainītu?
- * Ko tu izmantotu savā romānā?
- * Ko tu Rinaldam ieteiktu uzlabot romānā?

4. Aplūko Riharda zīmējumu! Mēģini prognozēt, ko viņš ir domājis un kādi ir šī dzīvokļa iemītnieki!



5. Lasi!

RIHARDA ROMĀNA 4. NODAĻA

Tā kā tēvs bija ļoti izglītots un vieds, viņam piedāvāja labi apmaksātu darbu Kanādā. Tomēr no Zviedrijas uz Kanādu viņš piekrita pārcelties ne tikai darba dēļ. Ģimenes galva bija arī liels hokeja un kļavu sīrupa cienītājs, tāpēc ar prieku pieņēma piedāvājumu. Arī Kanādas laika apstākļi viņu apmierināja.

Ģimene priecājās par iespēju iegūt jaunu dzīvesvietu, jo vietējais politiskais klimats Zviedrijā bija nospiedošs, kas negatīvi ietekmēja arī ģimenes ikdienu. Ģimene bieži strīdējās, katrs centās pierādīt savu taisnību vai vienkārši pievērst sev uzmanību, taču visi vienprātīgi atzina, ka zviedriskumu nevajadzētu pazaudēt. Tāpēc vecāki meklēja biedrības un domu grupas, kurās darbojas emigrējušie un līdzīgi domājošie zviedri.

Tā nu katru sestdienu, kad citi izgulēja piektdienu, zviedru ģimene brauca caur piesnigušo mežu uz iknedēļas zviedru biedrības sanāksmēm. Tā kā tēvam vienā no šādām sestdienām bija dzimšanas diena, tad mamma bija uzcepusi kūku. Tā ir īpaša ģimenes tradīcija, kas radās, kad tētis, mammai cepot kūku, nodedzināja visu pirmo stāvu. Tā rezultātā otrais stāvs pārvērtās par pirmo stāvu. Trīs mēnešus bija jādzīvo teltīs un jāapmeklē sausā tualete. Kā beigās visi secināja, tas nebūt nebija patīkami...

Šobrīd ģimene ēd kūku biedrības sapulcē, un visi jūtas apmierināti. Kūka ir pietiekami garšīga, par mammas pavāra dotībām nav iemesla sūdzēties, daži pat prasa recepti. Mammai tas nav nekāds jaunums, tāpēc viņai azotē vienmēr ir paslēpta kāda recepte. Bērni, izdzēruši visu savu un arī kaimiņu limonādi, izbauda visīstāko svētlaimi, jo, kā izrādās, bez kūkām sapulču zālē ir pieejams arī bezmaksas *Wi-Fi*.

6. Atbildi uz jautājumiem!

- ✱ Kas tevi ieinteresēja Riharda romānā? Kas nepatika?
- ✱ Ko tu mainītu?
- ✱ Ko tu vari izmantot savā romānā?
- ✱ Ko tu Rihardam ieteiktu uzlabot?



MĀJASDARBS

Tagad, kad esi iepazinies ar Riharda un Rinalda romāna fragmentiem, ķeries pie sava romāna 4. nodaļas rakstīšanas! Seko zemāk dotajiem norādījumiem!

1. Uzraksti nodaļas nosaukumu un numuru!

2. Sāc rakstīt sava romāna 4. nodaļu! Iekļauj tajā norādīto informāciju!

- * Nosauc sava nama trešā dzīvokļa iemītnieka vārdu!
- * Uzraksti viņa vecumu!
- * Norādi viņa profesiju!
- * Pastāsti par viņa interesēm un to, kā viņš pavada savu brīvo laiku!
- * Raksturo viņu un pastāsti, kādas īpašības viņam piemīt!
- * Centies iedomāties, par ko viņš varētu būt norūpējies, par ko priecājas un kad jūtas laimīgs!
- * Apraksti, kā izskatās viņa dzīvoklis!
- * Raksturo sava nama iedzīvotāju un pastāsti, kāds viņš ir tieši šajā mirklī!

3. Pārska ti uzrakstīto! Ieraksti tīrrakstu burtnīcā vai datorā!



9. stunda

CĒTURTĀ DZĪVOKĻA IEMĪTNIEKU PORTRETS

Tu drīz jau sāksi rakstīt nodaļu par nama pēdējā dzīvokļa iemītniekiem.
Lai to varētu paveikt, vispirms izpildi uzdevumus!

1. Veido lietvārdus no dotajiem īpašības vārdiem!

Piemērs: iejūtīgs – iejūtība

žēlsirdīgs –	bēdīgs –
maigs –	apmulsis –
varens –	pacilāts –
ieinteresēts –	greizsirdīgs –
pārliecināts –	garlaicīgs –
rāms –	nikns –
mierīgs –	bailīgs –
atvērts –	drūms –
bezrūpīgs –	īgns –
labsirdīgs –	bezpalīdzīgs –
godīgs –	zinātkārs –
līksms –	dusmīgs –
jautrs –	priecīgs –

2. Iesaisti iepriekšējā uzdevuma īpašības vārdus teikumos!

[illegible]

3. Raksti antonīmus dotajiem īpašības vārdiem!*Piemērs: bēdīgs – priecīgs*

drosmīgs –	rāms –
čakls –	draudzīgs –
interesants –	kluss –
devīgs –	ieinteresēts –

**MĀJASDARBS**

- 1. Iztēlojies savu iedomu namu un tā iemītniekus!**
- 2. Uzzīmē nama pēdējo logu visas lapas lielumā! Sava iedomu nama logā iezīmē tā ceturtā dzīvokļa iemītnieka (vai iemītnieku) portretu!**



10. stunda

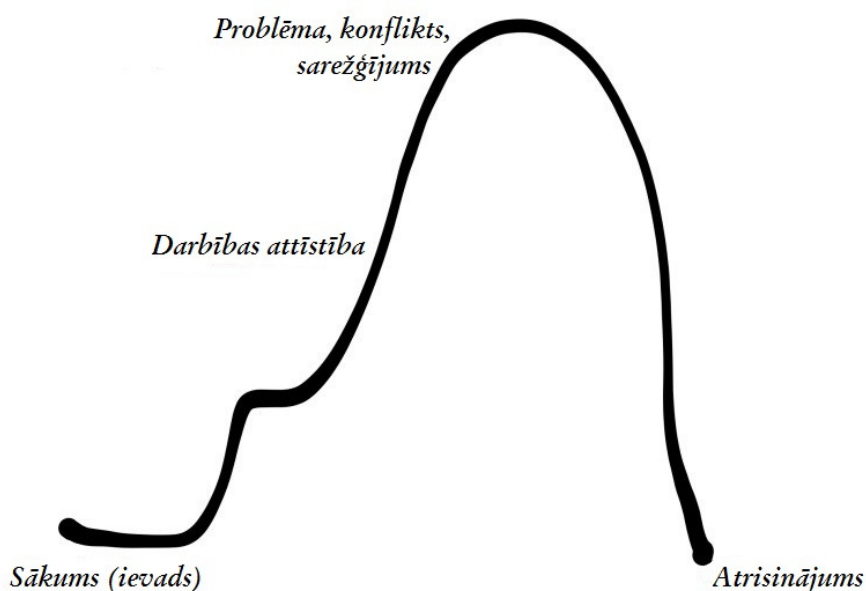
CĒTURTĀ DZĪVOKĻA IEMĪTNIĒKU RAKSTUROJUMS

1. Izlasi ieteikumus nākamo nodaļu rakstīšanai!

Tu esi uzrakstījis vairākas nodaļas, kurās iepazīstini mūs ar sava romāna galvenajiem varoņiem. Šodien tu sāksi rakstīt 5. nodaļu, kurā atklāsies vēl viena nama iedzīvotāja personība, viņa ģimene un intereses. Parasti šādu iepazīstināšanu sauc par ievadu jeb romāna vai stāsta sākumu. Tālāk ir nepieciešams saplānot darbības attīstību un kāpinājumu. Rakstnieki parasti mēdz izdomāt kādu problēmu, konfliktu, sarežģījumu vai intrigu. Tāpēc sāc jau laicīgi domāt, kā tavi romāna varoņi sadarbosies, kā rīkosies, kurš no viņiem būs labais un cēlsirdīgais, bet kurš – ļaunais un nosodāmais.

Tava darba nākamās nodaļas būs pilnas ar izaicinājumiem. Mēs uzzināsim, kā romāna varoņi tiks galā dažādās dzīves situācijās. 6. nodaļā „Jāņi” tu izgudrosi kādu problēmu, konfliktu, strīdu vai pārpratumu, kas varētu notikt svētku laikā. 7. nodaļā „Nelaiمة” tu iztēlosies plūdus, ugunsgrēku vai vēl kādu situāciju, kas cilvēkiem rada negaidītus pārdzīvojumus un sagādā problēmas. 8. nodaļā „Baismīgā ielaušanās” tu aprakstīsi zādzību, bet 9. nodaļā „Kas notiek pēc ielaušanās?” tu atklāsi kādas samudžinātas situācijas atrisinājumu. Savukārt 10. nodaļā „Epilogs” tu noslēgsi visus nepabeigtos vēstījuma pavedienus.

2. Domā un plāno! Iztēlojies daiļdarbu kā lielu kalnu!



Romānā vai stāstā var būt vairāki kāpumi un kritumi. Šāda darbības attīstība to padara tikai interesantāku. Tādēļ plāno, lai tava darba varoņi ceļā uz noslēgumu risinātu vairākus konfliktus un problēmas!

3. Aplūko Rinalda zīmējumu! Pastāsti, kāds ir šī dzīvokļa iemītnieks!



4. Lasi!

RINALDA ROMĀNA 5. NODAĻA

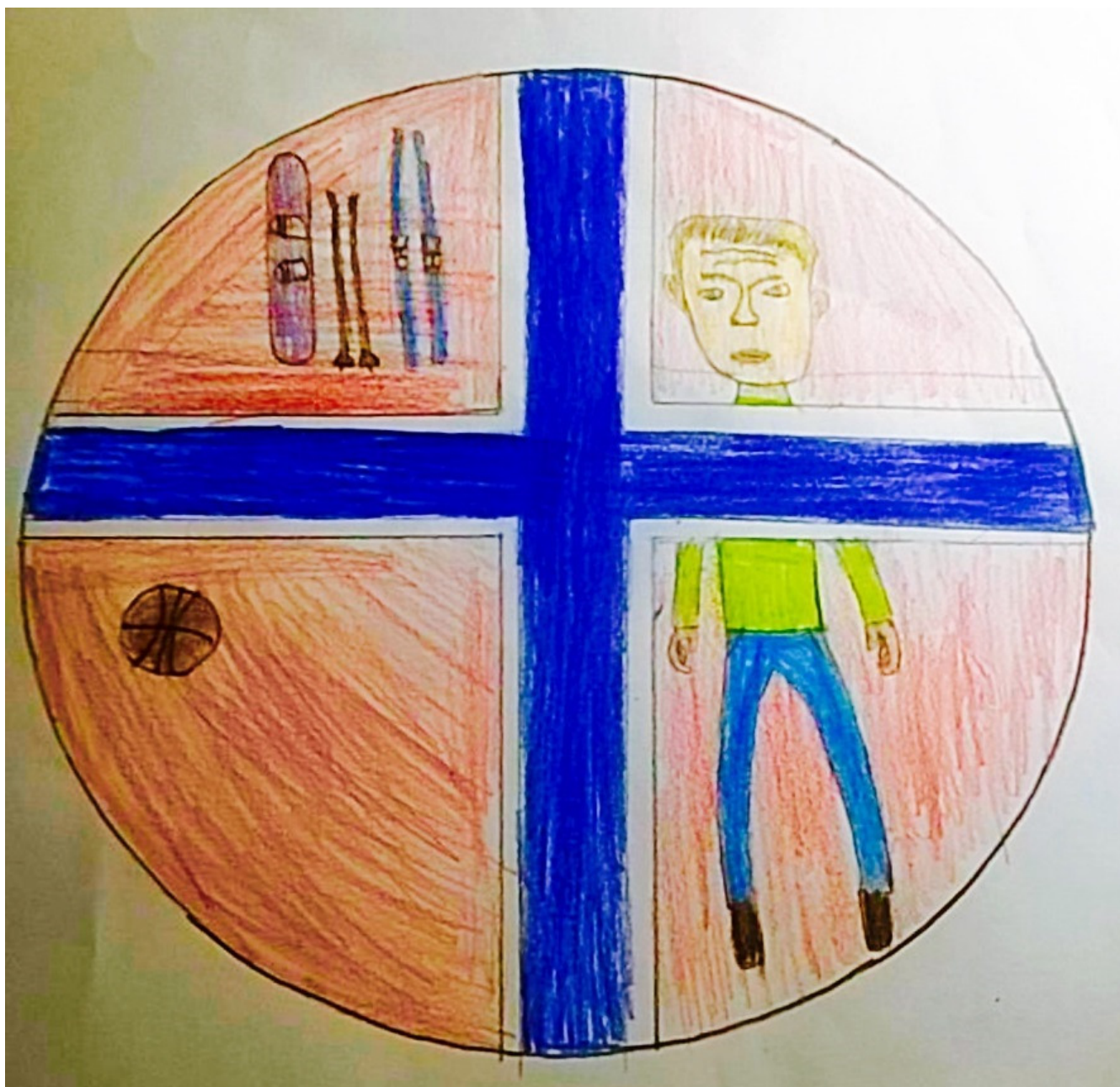
Ceturtajā stāvā dzīvo Edgars. Viņam ir divdesmit gadu un pieder pašam sava kafejnīca. Pūsis interesējas par pavārmākslu. Edgars ir laipns, jauks, mīļš, labsirdīgs un izpalīdzīgs. Viņš priecājas par katras jaunas dienas sākumu un bēdājas, ja naktī nevar aizmigt. Arī jauni klienti Edgarā raisa laimes izjūtu, gluži kā šokolādes ēšana.

Pirms desmit gadiem nama, kurā dzīvo Edgars, nemaz nebija. Tomēr tagad tas ir apkārtējo iedzīvotāju iecienīts, jo šeit atrodas jauka kafejnīca, kas ir visa Edgara dzīve! Viņš ļoti rūpējas, lai tajā viss būtu vislabākajā kārtībā. Tieši tāpēc šeit vienmēr ir sakopts un tīrs. Patīkamu gaisotni rada mierīga, pieklusināta mūzika, kas vienmēr skan fonā.

5. Atbilde uz jautājumiem!

- * Kas tevi ieinteresēja Rinalda romānā? Kas nepatika? Kāpēc?
- * Ko tu Rinalda romānā mainītu?
- * Ko tu varētu izmantot savā romānā?
- * Ko tu Rinaldam ieteiktu mainīt?

6. Aplūko Riharda zīmējumu, kas ir viņa romāna 5. nodaļas ilustrācija! Kādu stāstu tu vari izdomāt, skatoties uz to?





MĀJASDARBS

Pienācis laiks ķerties pie tava romāna 5. nodaļas rakstīšanas!

1. Uzraksti nodaļas nosaukumu un numuru!

2. Sāc rakstīt sava romāna 5. nodaļu! Iekļauj tajā norādīto informāciju!

- * Nosauc sava nama ceturtā dzīvokļa iemītnieka vārdu!
- * Uzraksti viņa vecumu!
- * Norādi viņa profesiju!
- * Pastāsti par viņa interesēm un to, kā viņš pavada savu brīvo laiku!
- * Raksturo viņu un pastāsti, kādas īpašības viņam piemīt!
- * Centies iedomāties, par ko viņš varētu būt norūpējies, par ko priecājas un kad jūtas laimīgs!
- * Apraksti, kāds izskatās viņa dzīvoklis!
- * Raksturo sava nama iedzīvotāju un pastāsti, kāds viņš ir tieši šajā mirklī!

3. Pārskati uzrakstīto! Ieraksti tīrrakstu burtnīcā vai datorā!



11. stunda

Jāņi

1. Ieraksti atbilstošos vietniekvārdus! Ievēro, ka vienam teikumam var atbilst vairāki vietniekvārdi!

es, tu, viņš, viņa, mēs, jūs, viņi, viņas

<i>Tu, viņš, viņa, viņi, viņas</i>	vāc jāņuzāles.
	vācat jāņuzāles.
	pinat puķu vainagu.
	pinu ozollapu vainagu.
	dzeram kvasu.
	dzerat alu.
	dziedi līgodziesmas.
	dejojat.
	uzvelku svētku drēbes.
	dejoju.
	kurina ugunsroku.
	sienu jāņusieru.
	uzvelkam svētku drēbes.
	dzeru kvasu.
	kurini ugunsroku.
	sienat jāņusieru.
	pinu vainagu.
	sagatavo ugunsroka vietu.

vācu jāņuzāles.

dejojam.

sienam jāņusieru.

kurinām ugunskuru.

2. Izlasi tekstu!

JĀŅI

Sāk krēslot... Ir pienācis Līgo vakars. Mēs esam pie vecmāmiņas Latgalē. Arī ciemiņi jau atbraukuši. Mēs esam sakārtojuši un iztīrījuši istabas, tagad atliek tikai pušķošana, tādēļ plūcam jāņuzāles un pinam vainagus.

Mūsu tētis ir Jānis, tāpēc mēs godinām viņu ar ozollapu vainagu. Viņš kurina ugunskuru un rūpējas par viesiem, cienājot visus ar alu. Vecāmāte visus cienā ar garšīgu jāņusieru, ko pati sasēja no rīta. Arī mēs esam gatavi svētkiem: līksmu noskaņojumu, svētku drēbēs un apņēmības pilni sagaidīt saullēktu ar jāņudziesmām un rotaļām. Mēs dejojām un lecam pāri ugunskuram. Tālumā redzam arī kaimiņu ugunskuru. Un mūsu *L-ī-ī-g-o!* kā atbalss atgriežas no otras puses. Gada visīsākā nakts drīz būs galā.

3. Atbildi uz jautājumiem!

- * Kur tiek svinēti Jāņi?
- * Kad parasti sāk un kad beidz svinēt Jāņus?
- * Kā gatavojas Jāņiem? Kā sapoš istabas svētkiem?
- * Ko godina Jāņos? Kā sauc stāstā aprakstītās ģimenes tēti?
- * Kādas dziesmas tiek dziedātas Jāņos?
- * Kāds ir tradicionālais Jāņu cienasts?
- * Kāda loma Jāņos ir ugunskuram?
- * Kas šajos svētkos rūpējas par viesiem?

4. Pasvītro tekstā visus darbības vārdus! Pārveido un uzraksti tos pagātnes formā!

5. Pārstāsti tekstu, lietojot darbības vārdus pagātnes formā!

6. Aplūko Rinalda zīmējumu un iztēlojies, par ko viņš ir rakstījis 6. nodaļā!



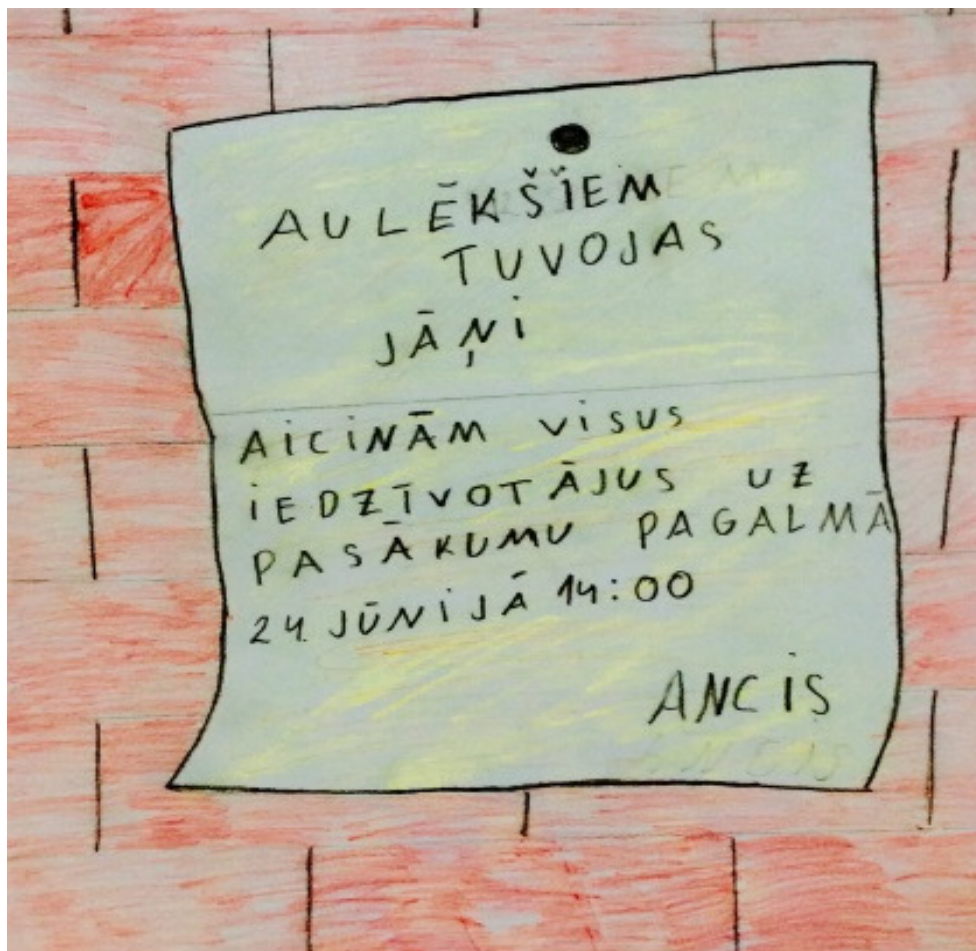
7. Lasi!

RINALDA ROMĀNA 6. NODAĻA

Šogad 3. dzīvokļa iedzīvotājs Ancis gribēja svinēt Jāņus, bet nebija neviena, kas viņu būtu uzaicinājis uz šiem svētkiem. Tāpēc viņš nolēma svētkus organizēt pats un uz tiem uzaicināt visus nama iedzīvotājus. Viņš uzrakstīja paziņojumu: „Aulekšiem tuvojas Jāņi. Aicinu visus 24. jūnijā plkst. 14.00 mūsu nama pagalmā uz Jāņu svinēšanu! Ancis.” Tā kā Ancis nebija tas labākais rakstītājs, viņš rakstīja ar zīmuli, lai kļūdainās vietas viegli varētu izdzēst ar dzēšgumiju.

Visi bija sajūsmā un labprāt piekrita ierasties uz pasākumu. Tad Ancis saprata, ka ir uzrakstījis nepareizu datumu, tāpēc paziņoja, ka pasākums notiks dienu ātrāk. Par laimi arī šī diena iedzīvotājiem bija brīva, un visi bija gatavi svētkiem.

Kad pienāca vakars, nama iemītnieki sanāca svinēt. Kas tas



bija par vakaru! Visi bija laimīgi, dziedāja, spēlēja spēles, lasīja jāņuzāles un pina vainagus, dejoja, ēda ceptu gaļu, jāņusieru un desiņas. Viņi centās palikt nomodā visu nakti.

Drīz pienāca brīdis, kad vajadzēja iekurt ugunsroku. Uguns liesmas bija tik lielas, ka gandrīz aizdedzināja kokus, kas atradās pagalmā netālu no ugunsroka. Tomēr viss beidzās bez starpgadījumiem.

No rīta kaimiņi pateicās Ancim par jauko vakaru un svētku rītu un apmierināti devās mājās. Svētki tiešām bija izdevušies godam!

8. Vai tu zini, kā raksta ielūgumu? Tava romāna 6. nodaļā kāda varoņa vārdā tev būs jāraksta ielūgums uz Jāņu pasākumu. Lai to varētu paveikt mājās, tagad uzraksti ielūgumu uz kādu citu svētku svinēšanu! Izmanto norādes!

1. Vispirms uzrunā cilvēku (cilvēkus), kuru (kurus) tu ielūdz uz pasākumu!

- ✱ Jāni!
- ✱ Kaimiņ!
- ✱ Mīļā Līga!
- ✱ Cienījamā Kalniņu ģimene!

-
- This image shows a single sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.



Uzraksti un vizuāli noformē ielūgumu uz Jāņu pasākumu vai uzzīmē to svinēšanu! Zīmējumu varēsi izmantot kā sava romāna 6. nodaļas ilustrāciju. Ja vēlies, vari veikt arī abus uzdevumus!



12. stunda

Jāņi

1. Izvēlies un apvelc ar apli to darbību nosaukumus, kas attiecas uz Jāņu svinēšanu!

pin vainagus	šūpojas šūpolēs
rīko olu kaujas	raudzē alu
skatās salūtu	pārbauda Ziemassvētku vecīša bārdas īstumu
kārto skolas somu	lec pāri ugunskuram
pikojas	velk bluķi
līgo pie ugunskura	iet ķekatās
skatās televizoru	meklē papardes ziedu
sagaida saullēktu	gatavo mielastu
lasa jāņuzāles	cenšas noķert Lieldienu zaķi
pilda mājasdarbus	mazgājas rīta rasā
iededz svecītes un dzied korāļus	atrod papardes ziedu
iet uz diskotēku	godina Kristus augšāmcelšanos

2. Apgūsti, kā pieraksta tiešo runu!

Kārlis klaigāja: „Nāc! Nāc! (?)”

„Nāc! Nāc! (?)” Kārlis klaigāja.

Kārlis klaigāja: „Nāc! Nāc! (?)” bet neviens neatsaucās.

„Nāc, (!?)” sauca Kārlis, „es gribu tev kaut ko parādīt! (?)”

3. Izveido teikumus, izmantojot visus iespējamās tiešās runas pieraksta veidus!

4. Saliec tekstā tiešās runas pierakstam atbilstošās pieturzīmes!

Un nezvaniet vairs uz šo telefonu, vai skaidrs Kārlis pilnā rīklē blāva klausulē. Viņš bija nikns. Šodien tā bija jau trešā reize, kad viņam piedāvāja *pāriet pie vislabākā operatora pasaulē*. Nesagaidījis atbildi, viņš nometa klausuli un atlaidās krēslā, taču, tikko viņš sāka nomierināties, atkal atskanēja zvans.

Kārlis pacēla klausuli, manāmi aizkaitināts Jā

Čau, šeit tava māsa Katrīna maigi noteica pazīstamā balss Vai tev ir brīvs brītiņš

Kārlis atbildēja Bet protams un paņēma rokās plānotāju. Ja māsa uzdod šo jautājumu, tad viņai noteikti ir kaut kas padomā.

Klau, kā būtu, ja tu *piekāptu* pie manis? Es rīkoju kārtējo radnieku saietu. Vienkārši parādies uz pāris minūtēm. Ko teiksi

N-jā-a-a Kārlis novilka Es jau ļoti labprāt, bet man ir jābūt šur un tur. Biznesa darīšanas, tā teikt

Māsa pamazām kļuva nervoza Kārli, runāsim atklāti. Mēs abi zinām, ka tev nav darba. Tev noteikti šajā dienā nav nekas ieplānots, tāpēc, lūdzu, atliec savu futbola vakaru ar draugiem un ierodies šeit, pie manis

Labi Kārlis samiernieciski teica Cikos man jāierodas

Māsa jau manāmi jautrāk atbildēja Pussešos un nolika klausuli.

5. Aplūko Riharda zīmējumu! Prognozē, par ko viņš raksta sava romāna 6. nodaļā! Pamato savas domas!



6. Lasi!

RIHARDA ROMĀNA 6. NODAĻA

Mājas īpašnieks Pēteris bija latvietis. Viņš izdomāja, ka varētu piedāvāt visiem mājas iemītniekiem nosvinēt tradicionālos latviešu svētkus Jāņus. Mājas iemītnieki apdomāja šo brīnišķīgo piedāvājumu un kopīgi izlēma, ka Jāņus svinēs. Pēteris visiem pateica, cik ir jātiekas pagalmā, un piebilda, ka jāņem līdzi arī peldbikses, labs garastāvoklis un groziņš ar cienastu, ko paši ēdīs un, cerams, dalīsies arī ar citiem. Savas runas beigās mājas īpašnieks aicināja visus nama iemītniekus neslēpt savus talantus un dalīties arī tajos, priecējot apkārtējos.

Starp kaimiņiem bija gan mūziķi no Amerikas Savienotajām Valstīm, gan aktieris no Anglijas, gan zviedri, kas izcili spēlēja hokeju un varēja to iemācīt citiem, gan arī labi dāņu un norvēģu slēpotāji. Pēterim gan nebija īsti skaidrs, kā varētu organizēt slēpošanu un hokeju Jāņos, bet viņš domāja, ka varbūt varēs kādam pajautāt padomu.

Nākamajā dienā, kas bija Jāņi, visi jau laicīgi sapulcējās pagalmā. Visiem līdzī bija peldbikses, groziņš, kā arī dažādi atribūti: mūziķiem – instrumenti, aktierim un viņa ģimenei – skatuves dekorācijas, hokejistiem – nūjas un slidas, slēpotājiem – slēpes.

Pēteris palūdza, lai kāds atnāk palīgā iekurt ugunskuru. Norvēģi un dāņi nesaprata, kāpēc vajadzīgs ugunskurs, savukārt zviedri un amerikāņi bija pārsteigti par šādu pavērsienu. Pēteris paskaidroja, ka ugunskura kuršana ir sena latviešu tradīcija, godinot gada garāko dienu un īsāko nakti.

Pēc tam mājas īpašnieks palūdza no katras ģimenes vienu cilvēku nākt palīgā uzdurt uz iesmiem šašliku. Te atkal izcēlās apjukums – norvēģi nezināja, kas ir šašliks, toties zviedri un briti gan nojauta, kas tas ir par ēdienu. Kad kaimiņi ieraudzīja, ka šašliks ir uz iesmiem sadurta un uz uguns cepta gaļa, visi bija nedaudz pārsteigti un jutās atviegloti.

Kad visi bija paēduši gaļu, salātus un daudzus citus izcili gardus un smaržīgus, kārdinošus, nepārspējamus ēdienus, kā arī baudījuši kvasu, nama iedzīvotāji bija gatavi priekšnesumiem. Pirmie uzstājās amerikāņu mūziķi, kas nospēlēja dažus savus labākos gabalus. Otrie bija britu aktieri. Viņi parādīja epizodes no savas labākās filmas. Savukārt zviedri mācīja, kā pareizi turēt hokeja nūju, lai labāk trāpītu ripai.

Kad priekšnesumi bija galā, mājas īpašnieks aicināja visus kopīgi lēkt pāri ugunskuram, jo ticējums vēsta: ja Jāņu naktī lec pāri ugunskuram, tad visu gadu būs laba veselība. Tā kā vesels gribēja būt ikviens, visi jautri lēca pāri ugunskuram.

Šie Jāņi bija līksmi un neparasti svētki. Iepazīstot latviešu tautas tradīcijas un rādot savus talantus un prasmes, tos svinēja tik dažādu tautību cilvēki. Un viņi visi bija pateicīgi Pēterim par svētku organizēšanu.

7. Atbildi uz jautājumiem!

- * Kas izdomāja organizēt Jāņu svinēšanu un kāpēc?
- * Kas bija jādara nama iedzīvotājiem, lai šie svētki notiktu?
- * Vai svētkos bija tikai latviešu nacionālie ēdieni un dzērieni?
- * Kāpēc Pētera lūgumi izraisīja apjukumu pārējo viesu vidū?
- * Vai citām tautām ir līdzīgi svētki? Ja ir, kā tos svin?

8. Lasi!

ARMANDA ROMĀNA 6. NODAĻA

Brīvības ielas 74. dzīvokļa iemītnieki jutās saspiesti un iesprostoti savās istabās. Kārtējā sutīgā Latvijas vasaras pēcpusdiena, kad ārā ir vēl karstāks nekā iekšpusē. Roberts domāja par kondicioniera iegādi, tādu kā Ziedlapiņu ģimenei no pretējā dzīvokļa. Taču tie atkal būtu lieki izdevumi. Un, ja tā padomā, ko ar to kondicionieri iesākt ziemā? Tikai bojā interjeru.

Lai gan Sārtvaids ģimene nebija pati bagātākā (kā viņi vienmēr izteicās), tomēr naudas, lai katrus Jāņus svinētu Itālijas dienvidos, viņiem pietika. Arī šogad viņi bija plānojuši šādu izbraucienu. Tomēr Sārtvaides kundze iedomājās, ka šogad varētu pievienoties kaimiņiem un svinēt Jāņus Latvijā. Tās būtu jaukas pārmaiņas. Iekonomētu naudu kondicionierim, un arī bērni redzētu latviešu tradīcijas. Sārtvaids kungs gan bija citās domās, bet tās viņš paturēja pie sevis, jo nokaitināt savu kundzi viņš negribēja. Kad tas notika pēdējo reizi, viņam nācās maksāt ne tikai par jaunu kažoku, bet arī par ārsta izdevumiem. Tā viņš svētkus pavadīt negribēja, tāpēc samierinājās ar domu palikt Latvijā. Viņš piecēlās no sava melnā ādas klubkrēsla, kurā bija pavadījis pēdējās četras dienas, skatoties pasaules čempionātu šautriņu mešanā, un gāja vienoties ar kaimiņiem, kā tad galu galā tā Jāņu svinēšana varētu notikt.

Sārtvaids kungs atcerējās visai maz no savas bērnības, bet tas, kas bija palicis atmiņā, viņam lika pasmaidīt. Svinēšana notika laukos – pļavā pie ugunskura, kur sanākusi bija vai puse pagasta. Dziedot dziesmas un dzerot pašu brūvētu alu, ko bērniem gan nekad nedevis (taču ziņkārīgākie tāpat pamanījās to nobaudīt, par ko tad dabūja pamatīgu brāzienu), visi gāja viens pie otra ciemos, un, ēdot jāņusieru, tika sagaidīts saullēkts.

Bija jāpaliek nomodā līdz saullēktam, citādi kaut kas notikšot. Tāds bija ticējums. Bija vēl daudz citu ticējumu, kā, piemēram, par to, ka jaunām meitām jāiet strautā mazgāties. Un kas tik vēl nebija jādara, lai uzzinātu, kas būs viņu līgavaiņi! Bet Roberts šos ticējumus gan nezināja. Visjautrākā svētkos bija kaimiņu apdziedāšana, kad visi, dziedādami līgodziesmas, gāja no mājas uz māju. Tādās reizēs varēja gan izsmieties, gan izdziedāties! Sārtvaids kungs atcerējās, ka bieži pēc dziesmām pieaugušie smējās, bet pats viņš to vārdu jēgu saprata tikai vēlāk. Tas viņam lika pat nedaudz pasmaidīt...

Smaidīdams Sārtvaids klauvēja pie Ziedlapiņu ģimenes durvīm. Ziedlapiņi bija visai interesanta ģimene. Jau tas vien, ka Ziedlapiņi ēda tikai salātus, Robertam šķita dīvaini un

lika nodrebināties. Roberts drīzākoticētu, ka viņa sieva spēj ielīst pagājušā gada bīksēs, nevis tam, ka viņš varētu iztīkt bez gaļas. Tas tādēļ, ka ne viens, ne otrs nebija iespējams! Bet Ziedlapiņi bija kā traki uz salātiem, budismu un austrumu kultūru. Roberts spēja viņus tikai apbrīnot, jo, neskatoties uz visām viņu dīvainībām, viņos bija arī latviskums.

Austris Ziedlapiņš durvis atvēra gandrīz uzreiz pēc pirmā klauvējiena, it kā viņš turpat pie durvīm būtu gaidījis. „Sveiks, Robert!” viņš sveicināja, stāvēdams durvīs. „Sveiks, Austri! Vai tev ir kāds brīvs brītiņš, lai parunātu par Jāņiem?” Roberts jautāja, lai gan tāpat zināja, ka Austrim, pretēji Robertam, laiks bija visam un visiem. Varbūt tāpēc, ka viņš neskatās tik daudz šautriņu mešanas čempionātus kā Sārtvaidsis... „Nu, protams! Nāc iekšā! Mēs tieši ar Vaņu no augšējā dzīvokļa par to apspriedāmies un gribējām tev piezvanīt, lai pievienojies. Mūsu amerikāņu kaimiņi arī drīz būs klāt, tā kā nāc un jūties kā mājās! Dzersi tēju vai kafiju?” vaicāja Austris. „Kafiju, lūdzu! Melnu, bez cukura. Nu labi, ar cukuru, bet ne pārāk saldu!”

Varētu piebilst, ka Roberts jau kādu laiku – ar to domājot pēdējos desmit gadus – cīnījās ar lieko svaru. Mēģināja iet uz sporta zāli, bet nez kādēļ par ieradumu tas nekļuva. Laikam tāpēc, ka pa ceļam uz trenažieru zāli bija viņa iecienītākā ēstuve, kurā vienmēr rādīja labas sporta pārraides. Viņa gājiens uz zāli bieži beidzās tieši tur. No rītiem celties un skriet viņš arī mēģināja. Bet kurš gan var piecelties sešos no rīta! Sārtvaides kundze reiz vīram ieminējās, ka varētu samazināt apēstās gaļas daudzumu, bet viņš kategoriski iebilda. Kaut ko briesmīgāku viņš bija dzirdējis tikai toreiz, kad dēls viņam iedeva paklausīties mūziku, ko tagad klausās un kas ir modē. Jāatzīmē, ka tā bija pirmā reize, kad Sārtvaids kungs kādam mācīja atpazīt labu mūziku.

Pārkāpis pāri sliksnim un noģērbies, Roberts iegāja šaurajā virtuvītē, kur jau sēdēja Vaņa ar savu sievu Eiridīki. Roberts viņus būtu saucis par Orfeju un Eiridīki, bet Vaņa kaut kā neatbilda šim apzīmējumam. Bija grūti iedomāties Orfeju spēlējam arfu trenīnbīksēs un ar cigareti zobos...

Pēc Roberta ienāca Austris un devās vārīt kafiju. „*Pie manis* ir ideja par Jāņiem,” Vaņa smīnēdams teica, skatoties uz Roberta pusi. Jāteic, ka Vaņam patika kaitināt Robertu ar savu mazliet nepareizo latviešu valodu, lai gan viņš perfekti runāja latviski. „*Labs ir*, piedod, Robert, bet man katru reizi, kad es pasaku kādu nepareizību, ir nepārvarama vēlme redzēt tavu seju.” Roberts nekad savu seju tādā brīdī nebija redzējis, tāpēc nemācēja neko atbildēt. Vaņa turpināja: „Svinēsim pagalmā. Sakursim ugunskuru. Es jau vienojos ar pārvaldi, viņi mums atļauj kurināt ugunskuru. Sākumā gan pārvaldē teica, lai vienkārši iekurinām grilu, bet es iebildu, ka bērnos

taču jāieaudzina patriotisms un latviskais gars, tāpēc jāsvin latviski Jāņi. Uz to man neviens vairs neiebilda. Bez ugunskura mums būs arī mūzika, jo, tā kā man ir daudz draugu un daži no viņiem ir muzikanti, es sarunāju vienu akordeonistu, lai mums uzspēlētu. Austris sarunāja gaļu, bet viņa sieva sagatavos šašliku. Tev, Robert, vajadzēs nodrošināt sieru un dzeramo gan bērniem, gan arī mums un... tas arī viss. Uzaicināsim amerikāņus, lai šie paklausās. Galu galā viņi tikai pirms nedēļas šeit ievācās, gandrīz neko nezina par Latviju. Ko saki, Robert?”

Te nu Robertā pamazām auga dusmas. Pietiek jau ar tiem Vaņas muzikantiem! Robertam spilgti atmiņā ir palikusi tā vienīgā reize, kad viņi visi organizēja līdzīgus Jāņus. Tie Vaņas muzikanti, kas vienmēr beidz svinēt pirmie, var tikai kaitināt, jo tad Austris sieva viena pati mēģina uzsākt dziedāt, bet ar viņas balsi no dziedāšanas maza jēga. Turklāt Robertam atkal gandrīz viss jāpērk vienam pašam. Jā, viņš pelna visvairāk par šiem četriem kaimiņiem, bet tas jau nekādā gadījumā neatceļ demokrātiju un liberālismu!

„Klau, Vaņa, bet kā būtu, ja es izvēlētos muzikantus, bet tu gādātu tikai ēdienu? Es pazīstu vienu labu ģitāristu. Viņš ir mans bijušais kursabiedrs un zina daudz labu latviešu dziesmu.” „Jā, Vaņa, varbūt tiešām labāk lai Roberts sarunā mūziku?” Austris gandrīz lūdzot skatījās uz Vaņu. „Puiši, kas par lietu? Vai tad neatceraties pagājušo reizi? Bija taču *super*!” Jā, Roberts atcerējās, pat pārāk labi, bet nedrīkst jau to Vaņam teikt, vēl sapratīs nepareizi. „Es nesaku, ka nebija *super*, bet šoreiz man vienkārši gribas sagādāt mūziku.”

Te nu gan krievu kaimiņš sadusmojās: „Vai tev ir kaut kas pret maniem draugiem vai akordeonu? Varbūt pret kaut ko citu? Stāsti nu!” Skanēja izaicinoši. Laikam jau visu stāstīt nebūtu prātīgi, tāpēc Sārtvaidzis vairs neko neteica. Bet visiem radās sajūta, ka Jāņu pasākums kaimiņu lokā var arī nenotikt, ja Roberts nespēs atrast īstos vārdus.

9. Atbildi uz jautājumiem!

- * Kurš ierosināja svinēt Jāņus?
- * Kā sauca kaimiņu ģimenes?
- * Kā Sārtvaidža kungs svinēja Jāņus savā bērībā?
- * Kā tekstā raksturota Ziedlapiņu ģimene?
- * Ar ko Roberts *cīnās* jau desmit gadu?
- * Kuru tautību cilvēki dzīvo šajā mājā?
- * Par ko kaimiņiem ir nesaskaņas?
- * Vai, tavuprāt, stāsta nobeigumā strīds atrisinās?

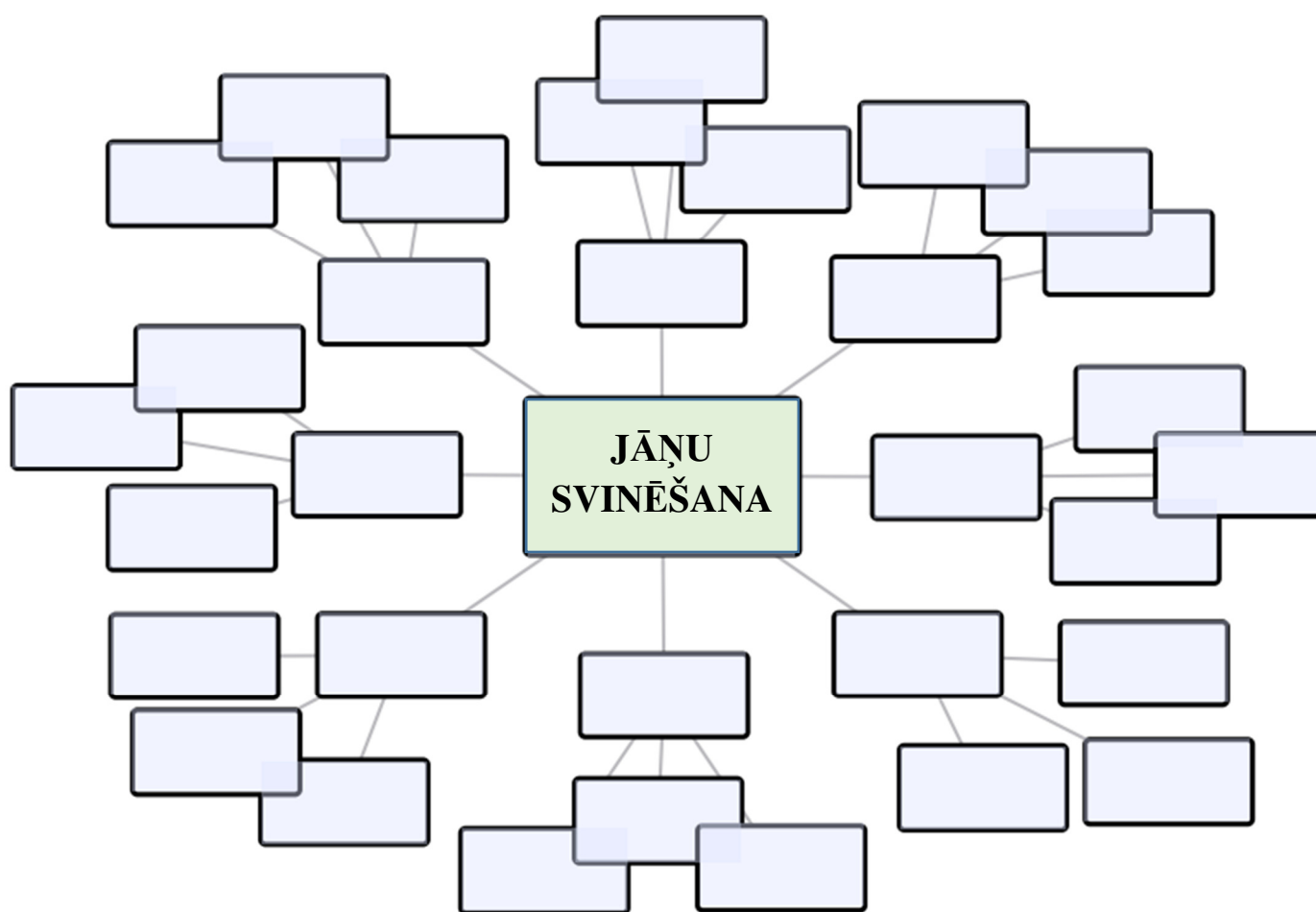


MĀJASDARBS

Vai esi gatavs rakstīt romāna 6. nodaļu par Jāņiem? Šajā nodaļā tev jāatklāj konflikts, jādomā, kā to risinās mājas iedzīvotāji un kā viņi izturēsies. Tādēļ, lai tavs stāstījums kļūtu vēl interesantāks, ielāno ne tikai svētku svinēšanu, bet arī ko negaidītu. Atceries, romāna darbībai ir jāvirzās un jāattīstās! Lai notikumi kļūtu ticamāki, tekstā iekļauj dialogus, izmantojot tiešās runas pierakstu!

1. Izveido ideju zirnekli (domu karti), atbildot uz jautājumiem!

- * Kurš izdomāja, ka Jāņus svinēs visi kopā? Kas visiem par to paziņos?
- * Kur tas notiks? Kā svētkus svinēs? Ko svētkos darīs?
- * Kas ir jāsapagādā svētkiem? Kas to darīs? Kā tiks sadalīti pienākumi?
- * Kurš nevarēs uzņemties atbildību, bet kurš būs aizrāvis ar organizēšanu?
- * Vai kāds būs pilnīgi vienaldzīgs, aizmāršīgs vai skaudīgs?



2. Uzraksti sava romāna 6. nodaļu! Ievēro, ka nodaļā ir jābūt vismaz vienam dialogam, tātad – teikumiem ar tiešo runu!

3. Pārskati uzrakstīto! Ieraksti tīrrakstu burtnīcā vai datorā!



13. stunda

NELAIME

Pienācis laiks plānot romāna 7. nodaļu, kurā darbība saasināsies, varbūt pat notiks kas nelāgs. Izpildi uzdevumus!

1. Aplūko attēlus un izsaki minējumus par notikumiem un to iemesliem! Izmanto ievadfrāzes!

- | | |
|--------------------|------------------|
| * Izskatās, ka ... | * Liekas, ka ... |
| * Šķiet, ka ... | * Droši vien ... |
| * Laikam ... | * Acīmredzot ... |



Attēli no www.pixabay.com

2. Lasi!

RINALDA ROMĀNA 7. NODAĻA

Kad visi jau bija aizmiguši, Edgars negaidīti pamodās. Viņš sajuta vēju, kas pūta no viņa kafejnīcas virtuves. Edgars devās pārbaudīt. Nokļuvis virtuvē, viņš skaļi iekliedzās. Iedzīvotāji saskrēja augšā pie Edgara, lai noskaidrotu, kas noticis. Edgars visus aicināja uz virtuvi. Nu arī pārējie nama iemītnieki bija nepatīkami pārsteigti un stāvēja, šokā atplestām mutēm... Ak, šausmas! Jumtam bija uzgāzies koks, kas pārrāva kafejnīcas ūdensvada cauruli. Nu visa virtuve vienkārši pludoja... Un Edgara virtuve bija pilnīgi savandīta. Uz grīdas bija liela ūdens pelķe, kas pletās gandrīz līdz pašām virtuves durvīm. Uz galda un grīdas mētājās dēļi, betona pārseguma gabali un ķieģeļu sienas atlūzas.

Edgars, bēdīgs un sadrūmis, sēdēja savandītajā virtuvē un prātoja, kā visu satīrīt un salabot: virtuvi, ūdensvada cauruli un jumtu. Pārējie centās Edgaru mierināt, bet viņiem tas ne visai labi padevās. „Neuztraucies, Edgar, jumts tik un tā nebija nekāds labais,” mierinoši teica Ansis. „Edgar, uztver šo mierīgi, te visu tāpat jau sen vajadzēja sakopt. Un, zini ko, – es tev varētu piešķirt līdzekļus!” diplomātiski paziņoja prezidents Andris Lapiņš.

Tāču Edgars sēdēja kā nelaimes čupiņa un klausījās citu mierinājumos, no kā viņam pat sāka sāpēt galva. Pūsis bija tuvu panikai, kad pēkšņi ieraudzīja, ka arī pa durvju apakšu sāk spiesties ūdens! Viņš saprata, ka jārikojas nekavējoties. Nedrīkstēja zaudēt ne mirkli! Edgars un pārējie nama iedzīvotāji savāca visas pieejamās lupatas un ar tām aizsprostoja durvju apakšu, līdz ūdens virtuvē vairs nesūcās. Nelaime bija novērsta! Ja ne pilnībā, tad uz kādu brīdi jau nu gan!

Ticis pāri pirmajam izbīlim un izmisumam, Edgars pieņēma prezidenta palīdzību un par iegūtajiem līdzekļiem mēneša laikā savu virtuvi izremontēja.

3. Atbildi uz jautājumiem!

- * Kas tev likās interesants? Kāpēc?
- * Kas tev nepatika? Kāpēc?
- * Kā tu rīkotos Edgara vietā?
- * Kā tu vērtē pārējo iedzīvotāju attieksmi gan pret Edgaru, gan situāciju kopumā?



MĀJASDARBS

Uzzīmē sava romāna 7. nodaļas ilustrāciju! Ņem talkā stundā gūtos iespaidus un atziņas!



14. stunda

NELAIME

Pienācis laiks sacerēt romāna 7. nodaļu! Lai labāk sagatavotos rakstīšanai, izpildi uzdevumus! Tie tev rosinās iztēli un palīdzēs uzrakstīt aizraujošu romāna turpinājumu!

1. Izlasi tekstu!

Līgonakts jau bija gandrīz galā. Šogad tētis bija izdomājis kurt īpaši lielu ugunsgrāvu, lai pārspētu savu kaimiņu. Viņam tas izdevās, kā sprieda mazais Pēterītis, jo liesmas naktī šāvās debesīs īpaši augstu. Tagad gan uguns bija gandrīz izdzisusi, tikai šur un tur parādījās kāda liesmiņa, taču tas arī viss. No dziedāšanas, dejošanas un lēkšanas pāri ugunsgrāvam visi bija saguruši un gandrīz jau aizmiguši.

Arī Pēterītis bija ļoti noguris, jo visu dienu skraidīja pa āru un dauzījās. Pēterītis gan zināja, ka tētis viņam bija stingri noteicis pieskatīt ugunsgrāvu, bet miegs mātās virsū tik neizturami, ka puika tam vairs nevarēja pretoties. Viņš nodomāja, ka divu, nu labi, triju sekunžu laikā, kamēr pats nedaudz pasnaudīs, tik un tā nekas slikts nenotiks, un aizvēra acis...

Pētera miegs nebija ilgs. Viņš pamodās no spalgiem kliegzieniem. Bija ļoti gaišs un neizturami karsts, jo visa pļava līdz pat kaimiņu mājai bija vienās liesmās. Ak, šausmas! Viss dega! Nevienš nebija manījis, ka sausā pļavas zāle bija aizdegusies, jo visi gulēja.

Pirmais ugunsgrēku pamanīja tēta draugs Juris, kurš pamodās *dabas saukts* un gāja ārā no mājas. Tika izsaukti ugunsdzēsēji, bet pārējie tikmēr ar ūdens spaiņiem centās apdzēst uguni, kas pamazām virzījās uz kaimiņu pusi. Tas bija brīnums, ka liesmas, sekodamas vēja virzienam, nebija skārušas Pēterīti.

2. Atbildi uz jautājumiem!

- ✱ Kurš pirmais ieraudzīja, ka ir izcēlies ugunsgrēks? Kā viņš rīkojās? Kā pārējie?
- ✱ Pastāsti, kas tika darīts, lai novērstu nelaimi?
- ✱ Kā tu vērtē, vai darbības, kas tika veiktas, bija efektīvas?
- ✱ Kā tu domā, vai Pēterītis varēja novērst ugunsgrēku?



MĀJASDARBS

Tagad vari ķerties pie sava romāna 7. nodaļas rakstīšanas! Paturi prātā, ka šajā nodaļā darbībai vēl nav jābūt atrisinātai. Tu drīksti rakstīt par jebkuru nelaimes gadījumu, izņemot zādzību, jo tā notiks nākamajā nodaļā. Esi radošs, ņem talkā stundā gūtās iespārdus un atziņas!

1. Uzraksti, kas atgadīsies tavā namā un kā tā iemītnieki tiks galā ar pārbaudījumu!

2. Rakstot 7. nodaļu, sniedz atbildi uz šiem jautājumiem!

- * Kurš ieraudzīja, ka ir noticis kaut kas nelāgs? Kā viņš rīkojās?
- * Kā uz notiekošo reaģēja pārējie? Kā viņi rīkojās?
- * Kas īsti bija noticis?
- * Kas tika darīts, lai negadījumu novērstu?
- * Kas iesaistījās glābšanas darbos?
- * Vai bija kādi vienaldzīgie vai, tieši otrādi, pārspīlēti uztrauktie?

3. Pārskati uzrakstīto! Ieraksti tīrrakstu burtnīcā vai datorā!



15. stunda

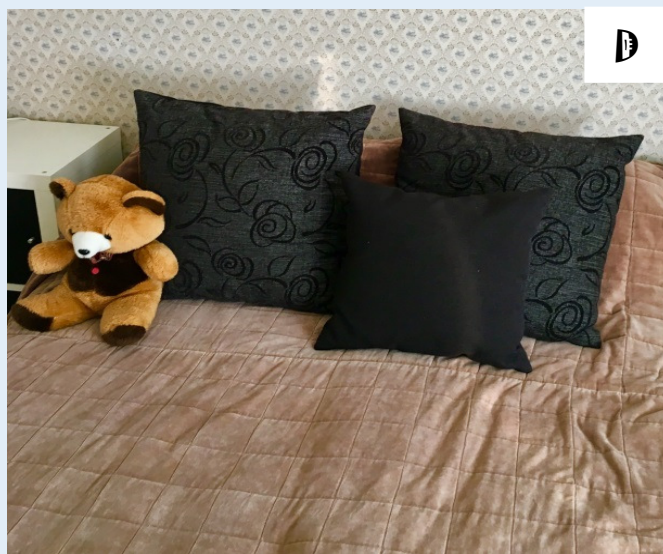
BAISMĪGĀ IELAUŠANĀS

Lai tu labāk varētu uzrakstīt romāna 8. nodaļu, izpildi šos uzdevumus, kas tev palīdzēs rakstiski attēlot emocijas, papildinās vārdu krājumu, kā arī sniegs jaunas idejas!

1. Iedomājies, ka tavu māju ir *apciemojuši* zagļi! Aplūko attēlus un atbilde uz jautājumiem!

✱ Ko zagļi ir paņēmuši līdzī?

✱ Ko zagļi ir atstājuši?





2. Kā tu domā, vai cilvēkam emocijas ir svarīgas? Kāpēc?

3. Izlasi!

Katru dienu mēs jūtam daudz dažādu emociju: dusmas, prieku, bailes, izmisumu, pacilātību. Emocijas mums signalizē, vai konkrētais objekts, situācija ir bīstama vai patīkama, bet varbūt tā mūsos izraisa bailes vai laimes izjūtu.

Ja tu vēlies uzrakstīt interesantu un oriģinālu romānu, ir svarīgs emociju attēlojums. Var rakstīt: „Viņš nobijās no briesmoņa.” Bet var arī šādi: „Ieraudzījis briesmoni, viņš sāka drebēt, domas galvā haotiski šaudījās šurp un turp...”

Kad raksti, kā jūtas tava romāna varonis, pastāsti par viņa ķermeņa valodu, par to, ko viņš domā, kā uztver notikumus un cilvēkus. Jo rakstot: „Viņš nobijās,” tu vienkārši konstatē faktu, ka tava romāna varonim ir bail. Šajā gadījumā lasītājam pašam ir jāizdomā, kā īsti varonis uzvedas un ko domā, kad ir nobijies. Lai stāstu padarītu interesantāku, tu vari raksturot sava varoņa uzvedību un domas, vārdu „bailes” nemaz nepieminot.

4. Tagad patrenēsimies! Vispirms uzraksti piecu emociju nosaukumus!

5. Uzraksti, kas notiek ar ķermeni, kad tu izjūti iepriekš uzskaitītās emocijas! Kur un kādās situācijās tu esi izjutis šīs emocijas?

This image shows a blank sheet of white paper with horizontal ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

6. Izvēlies trīs no tikko minētajām emocijām! Uzraksti trīs nelielus stāstiņus, iekļaujot tajos emociju aprakstu!

[illegible]

7. Iztēlojies kādu savu draugu! Uzraksti, kā viņš, tavuprāt, rīkotos situācijās, par kurām tikko rakstīji!

8. Aplūko Rinalda zīmējumu un mēģini uzminēt, par ko viņš ir rakstījis 8. nodaļā!



9. Lasi!

RINALDA ROMĀNA 8. NODAĻA

Kamēr Edgars laboja jumtu, pienāca vakars. Zēns devās gulēt, bet caurumu jumtā aizmirsa apsegt ar plēvi. Edgars par to atcerējās tikai no rīta, kad uz grīdas ieraudzīja pāris izbirusus centus un izvandītus dēļus, ar ko vakar bija pārklājis jumtu. Puika bija nesaprašanā, jo skaidri zināja, ka pa nakti viņš nestrādāja, tādēļ arī nevarēja izbārstīt naudu. Edgars lēnām piegāja pie kases aparāta un ieraudzīja, ka tas ir uzlauzts! Viņš pēkšņi saprata: kāds ir bijis viņa dzīvoklī!

Edgars sēdēja un bēdājās, līdz viņa kafejnīcā ienāca Ancis, kurš katru dienu gāja pie Edgara, lai palīdzētu salabot jumtu. Nu arī Ancis ieraudzīja, ka Edgars ir bēdīgs, un gāja viņam tuvāk. Ancis gribēja zināt, kas ir noticis. Edgars lēnām paskatījās uz draugu un norādīja uz salauzto kases aparātu.

Lai naudu atgūtu, viņiem bija jārīkojas ātri! Edgars un Ancis sasauca visus mājas iedzīvotājus kafejnīcā un izstāstīja par notikušo zādzību. Visi cītīgi prātoja, līdz nolēma, ka derētu kārtīgi apskatīt visas kafejnīcas telpas. Edgars izstaigāja kafejnīcu un pēkšņi sauca, lai visi nāk pie viņa. Edgars bija atradis zagļa nozaudēto cepuri... Iedzīvotāji nosprieda, ka zaglis pēc cepures noteikti atgriezīsies, tādēļ sāka kalt plānu, kā noķert zagli. Un drīz vien plāns bija gatavs!

Pienāca vakars, un visi ieņēma savas pozīcijas. Viņi gaidīja, gaidīja, bet nekas tā arī nenotika. Taču iedzīvotāji bija pacietīgi. Un tiešām – pēc brītiņa visi sadzirdēja soļu troksni. Tas noteikti bija zaglis! Līdzko zaglis bija iekšā, Ancis, kurš sēdēja virtuves skapī, sāka izdvest baisas skaņas. Zaglis riktīgi nobijās. Pa to laiku Ancis klusām izlīda no skapīša un pielavījās zaglim, to pārbiedējot. Kad zaglis izskrēja no virtuves, Edgars uzmeta viņam segu, bet pārējie metās virsū. Kopīgiem spēkiem zaglis bija notverts.

Izrādījās, ka zaglis tišām bija nogāzis koku, lai iekļūtu kafejnīcā. Edgars bija priecīgs, ka vainīgais tika noķerts. Zaglim bija jāatdod nozagtā nauda, jāatlīdzina kases aparāta remonts un jāsalabo jumts.



MĀJASDARBS

Uzzīmē savu baismīgo notikumu! Esi radošs!



16. stunda

BAISMĪGĀ IELAUSĀNĀS

Rakstot romānu, bieži nākas aprakstīt darbības, kas seko viena otrai. Lai tu labāk spētu šādas darbības sasaistīt, pievērs uzmanību vārdiem, ko varēsi izmantot savā romānā!

VISPIRMS, pēc tam, PĒC KĀDA BRĪŽA, vēlāk, TAD, kad, SĀKUMĀ, visbeidzot, NEGAIDOT, pēkšņi, BEIDZOT, tikai tad

1. Izlasi!

Anna negaidīti pamodās un piegāja pie loga, jo kāds bija to atvēris. Tad viņa logu aizvēra, jo istabā nāca iekšā stindzinošs aukstums. Tad Anna gāja izslēgt gaismu, ko bija atstājusi ieslēgtu.

Tad viņa piegāja pie ledusskapja, jo pēc visām šīm aktivitātēm Annai ļoti gribējās ēst. Tad viņa apēda šokolādes kūku ar zemeņu ievārījumu. Tad viņa ielēja glāzē pienu. Tad viņa kāpa augšā pa kāpnēm un devās uz savu istabu. Tad viņa apgūlās savā gultā un grasījās gulēt, nemaz nepamanot, ka ir jau rīts un būtu jāceļas.

2. Vai pamanīji, ka 1. uzdevumā atkārtojas viens un tas pats vārds? Izmanto šajā stundā gūtās zināšanas un pārveido tekstu, ierakstot iederīgāko vārdu!

Anna negaidīti pamodās un piegāja pie loga, jo kāds bija to atvēris. Tad viņa logu aizvēra, jo istabā nāca iekšā stindzinošs aukstums. _____ Anna gāja izslēgt gaismu, ko bija atstājusi ieslēgtu.

_____ viņa piegāja pie ledusskapja, jo pēc visām šīm aktivitātēm Annai ļoti gribējās ēst. _____ viņa apēda šokolādes kūku ar zemeņu ievārījumu. _____ viņa ielēja glāzē pienu. _____ viņa kāpa augšā pa kāpnēm un devās uz savu istabu. _____, viņa apgūlās savā gultā un grasījās gulēt, nemaz nepamanot, ka ir jau rīts un būtu jāceļas.

3. Lasi!

RIHARDA ROMĀNA 8. NODAĻA

Bija svētdiena, nedēļas mierīgākā diena. Visi šajā rītā bija pamodušies vēlāk nekā parasti un apsprieda dienas plānus. Viņi ilgi prātoja, līdz beidzot izdomāja, ka amerikāņi varētu nospēlēt dažas tautas melodijas. Amerikāņi šādai idejai piekrita un aizgāja pēc saviem mūzikas instrumentiem. Viņiem ļoti patika spēlēt, bet pārējiem – klausīties. Taču, nokļūstot telpā, kurā parasti tiek glabāti mūzikas instrumenti, viens no amerikāņiem izsaucās: „Ē-ē-ēe, kur mana ģitāra!? Tā bija šeit! Es vakar nācu pārbaudīt, tā bija šeit!” Visi uzreiz saskrēja šaurajā istabā un apjukumā nezināja, ko darīt. „Tev pazuda ģitāra?” zviedri prasīja. „Jā, turklāt ar visām stīgām,” amerikāņu mūziķis skaidroja.

Ģitāru meklēja visu rītu un pēcpusdienu. Visi skraidīja čakli kā skudras, taču no ģitāras nebija ne miņas. Zviedri pārmeklēja amerikāņu dzīvokli, norvēģi meklēja bēniņos, briti – pagalmā, bet amerikāņi panikā tikai skraidīja un kļiedza nelabā balsī.

Sarkanā ģitāra, kas agrāk piederēja pašam Džimijam Peidžam (*Jimmy Page*), bija ļoti vērtīga. Tā kā ģitāru neizdevās atrast, amerikāņi nosprieda, ka tā varētu būt nozagta. Visi saskatījās. Kurš gan tas varēja būt? Durvīm taču ir kods, un amerikāņu dzīvokļa logi ir pārāk augstu, lai pa tiem iekāptu. Tas it kā bija strupceļš, taču briti visu sīki izpētīja un atklāja, ka pietiek taču ar to, ka citu istabu logi ir vaļā! Tādā gadījumā pa vaļējo logu varēja iekāpt mājā, lai aizietu līdz vajadzīgajai istabai. Un tik tiešām, viens no logiem bija vaļā! Vai tas nozīmēja, ka zaglis ir izmantojis situāciju un paņēmis ģitāru?

Mūziķis kļuva ļoti bēdīgs. Ļoti! Viņš gribēja uzrakstīt ļoti skumju dziesmu par notikušo, bet viņam nebija ģitāras, un tas viņu padarīja vēl bēdīgāku. Viņš lūdza atļauju pabūt vienatnē un apsēdās uz soliņa mājas priekšā, netālu no pārējiem. Kad pēc brīža viņš paskatījās apkārt, neviena vairs nebija. Viņš pameta acis uz namu un ieraudzīja, ka pie katra loga stāv tā dzīvokļa iemītnieks ar sarkano ģitāru rokās un mēdās, rādot uz viņu ar pirkstu. Mūziķis metās uz nama pusi, bet nams sāka attālināties un kust. No izkusušās vielas veidojās daudz mazu ģitāru, kuras visas bēga no viņa. Mūziķi pārņēma panika, viņš sāka kliegt un tad pēkšņi pamodās...

Ak, šausmas! Izrādās, ka viņš guļ gultā! Savā gultā un savā istabā, kas ir tumša, jo ārā ir nakts. Un arī sarkanā ģitāra ir savā vietā. Tātad tas viss ir bijis tikai ļauns sapnis? Mūziķis atviegloti nopūtās, apsēdzās ar segu un smaidot iemiga.

4. Atbildi uz jautājumiem!

- * Par ko bija šī nodaļa?
- * Kas ir nodaļas galvenais varonis?
- * Kur ir nodaļas kulminācija?
- * Kur visi meklēja ģitāru?
- * Kurā nedēļas dienā risinājās darbība?

5. Lasi!

ARMANDA ROMĀNA 8. NODAĻA

„Viņi bija trīs,” apgalvoja Arnis.

„Kādi viņi?” taujāja Roberts.

„Nu, viņi... Es īsti neredzēju sejas... Bet tie nebija cilvēki! Tie bija briesmoņi ar garām ausīm, lieliem zobiem un spalvainu ādu. Ļoti briesmīgi un ļauni.”

„Vai to, ka viņi ir ļauni, tu secināji pēc lielajiem zobiem?” vaicāja Roberts.

„Nē, pēc sarkanajām acīm! Vai tu domā, ka esmu muļķis?” satraucās Arnis.

„Mhm, acis... Jā, tās vienmēr pasaka tik daudz...” Roberts pamazām kļuva nepacietīgs. Arnis jau trešo dienu esot novērojis, ka gar viņa māju slapstās dažādi pasaku tēli jeb, kā Arnis saka, briesmoņi. Tā kā Arnis ir labsirdīgs un izpalīdzīgs, Roberts viņam vienmēr grib atdarīt ar to pašu, taču tas nu ir par daudz! Briesmoņi! Viņam ir pieci gadi. Vai tā ir garīgā atpalcība?

„Klausies, Arni, es negribu tev visu sagraut, bet ne visi pasaku tēli ir īsti. Patiesībā neviens no viņiem nav īsts! Tāpēc saņemies un atzīsti, – saskatījies šausmu filmas un tādēļ tev visur rādījās nezvēri, vai ne?” mudināja Roberts.

„Ja gribi smieties, smeijies, bet es tev saku, ka redzēju! Ja netici, šonakt tev parādīšu,” solīja Arnis.

„Labi,” Roberts ar atvieglojumu noteica, jo klusībā domāja, ka būs viena kārtīga izsmiešanās.

Pienāca nakts. Roberts jau bija pusaizmidzis, bet Arnis nebija *ar pliku roku nemams* – kafija viņu uzturēja nomodā. Viņš jau bija izdzēris piecas krūzes. Viņš tiešām to uztvēra ļoti nopietni. Pēkšņi Arnis sāka kliegt: „Skat, skat, re, kur šie nāk! Ātri, Robert! Nāc, skaties! Es taču tev teicu!”

Roberts piegāja pie loga un kļuva mēms kā zivs. Pagalmā pie basketbola groza sēdēja vai tupēja (nevarēja īsti saprast) trīs maza auguma radības. Saskatāmi bija tikai to melnie silueti. Melnajā naktī nevarēja redzēt visas detaļas, taču garās ausis, kas stiepās līdz zemei, varēja redzēt skaidri. Šķita, ka tās radībai traucē staigāt. Nevarēja nepamanīt arī spīdīgās acis, kas ik pa brīdim meta skatus uz loga pusi, kā arī ļoti spalvainu un pinkainu ķermeni. Būtnes pamazām tuvojās mājai. Taču kaut kas Robertam likās aizdomīgs: „Nāc, Arni! Apskatīsim tuvāk tavus briesmoņus!”

Arnis gan čukstus centās skaļi kliegt un pretoties, taču bija par vēlu. Roberts jau pa dzīvokļa durvīm bija nokļuvis kāpņu telpā un skrēja uz pagalmu. Arnis panāca Robertu brīdī, kad tas bija nokļuvis līdz ārdurvīm, kuras veda uz pagalmu. Viņi izgāja ārā un devās tieši uz bīstamo radījumu pusi. Taču izrādījās, ka radījumi bija ļoti bailīgi, un, tikko Roberts ar Arni gribēja piekļūt kaut nedaudz tuvāk, briesmoņi uzreiz metās bēgt.

„Lūk, Arni, tavi briesmoņi,” Roberts sarkastiski noteica, „tikpat briesmīgi kā tu.”

„Bet... Es nesaprotu,” Arnis, acīmredzami apmulsis, nomurmināja, „kas tie tādi bija?”

„Tie, mans labais kaimiņ, bija vienkārši zaķi ar ārpātīgi garām ausīm.”

„Zaķi?! Bet no kurienes pilsētā ir zaķi?” Arnis bija neizpratnē.

„Vai es zinu?! Vismaz viens ir skaidrs – par savu naktsmieru vari vairs neuztraukties.”

Roberts gāja uz savu dzīvokli un devās pie miera, bet Arnis vēl palika ārā un netika gudrs, kā viņš varēja nepazīt zaķus!

6. Atbildi uz jautājumiem un izpildi uzdevumus!

- * Īsi pastāsti, par ko ir šī nodaļa!
- * Kurš ir bailīgāks – Roberts vai Arnis?
- * Vai Arnim bija pamats baidīties? Kāpēc?
- * Kā tu domā, vai cilvēks varētu dzīvot bez bailēm?
- * Sameklē un iekrāso tekstā 10 īpašības vārdus! Iesaisti tos teikumus!
- * Pasvītrotos teikumus, kuros tiek raksturoti briesmoņi!
- * Ar viņotu svītrotos pasvītrotos frazeoloģismus un salīdzinājumus!



MĀJASDARBS

Tu drīz sāksi rakstīt sava romāna nākamo nodaļu, kas stāstīs par baismīgo iekļaušanos. Rakstot tev jāatklāj, kā tava romāna varonis izjūt emocijas. Vispirms iztēlojies, kā jūtas romāna varonis, un pēc tam to pēc iespējas precīzāk mēģini aprakstīt – kā tieši viņš uztver un pārdzīvo romāna notikumus!

1. Uzraksti sava romāna 8. nodaļu! Rakstot sniedz atbildi uz jautājumiem!

- * Kurā nedēļas dienā un diennakts laikā risinājās notikumi?
- * Kāpēc kāds vai kādi no dzīvokļa iemītniekiem ir nobijušies?
- * Kādas skaņas vai trokšņus viņi ir dzirdējuši?
- * Kurš notikums mājas iemītniekiem lika baidīties?
- * Kā baismīgajos notikumos iesaistītās personas mēģināja izglābties un meklēt palīdzību?

2. Pārskati uzrakstīto! Ieraksti tīrrakstu burtnīcā vai datorā!



17. stunda

KAS NOTIEK PĒC IELAUŠANĀS?

Tu esi nonācis pie priekšpēdējās nodaļas. Labi pastrādāts! 9. nodaļa būs par to, kā baidīgā ielaušanās ir ietekmējusi nama iedzīvotājus, kā viņi jūtas, ko domā. Ja darbību iepriekšējā nodaļā neesi atrisinājis, tad šis nu ir īstais brīdis to izdarīt!

Tava romāna varoņi ir pieredzējuši ļoti daudz. Viņi ir bijuši kopā gan svētkos, gan nelaimē. Šajā nodaļā tev ir jāpastāsta, kā visi šie notikumi ir ietekmējuši tava romāna varoņus. Atklāj, kā viņi tagad jūtas un kas ir mainījies viņu dzīvē! Pastāsti, kādas tagad ir nama iemītnieku attiecības! Vai ir atrisinājušies visi konflikti jeb, tieši otrādi, tie ir saasinājušies?

1. Iepazīsties ar dažām idejām, kas tev palīdzēs izdomāt romāna 9. nodaļas notikumus!

- * Izplatās baumas, jo neviens īsti nezina, kas ir noticis. Katram ir sava versija. Visbeidzot visi sasauc sapulci, lai noskaidrotu patiesību.
- * Pēc notikušās ielaušanās kaimiņi satuvinās un kļūst par labākajiem draugiem.
- * Pēc zādzības nama iedzīvotāji izseko zagli un pierāda viņa vainu.
- * Māja pēc visiem notikumiem ir tik ļoti cietusi, ka jāveic remonts. Visi iesaistās un atjauno namu.
- * Kāds no iedzīvotājiem tik ļoti pārdzīvo, ka viņam, lai atgūtos, ir nepieciešama kaimiņu palīdzība.
- * Notikumi visus iespaido tik ļoti, ka mājas iedzīvotāji sanaidojas.

2. Lasi!

RINALDA ROMĀNA 9. NODAĻA

Ancis tāpat kā visi citi kaimiņi lepojās ar Edgaru, kurš bija ļoti labs. Tik labs, ka pamazām kļuva iedomīgs.

Pa to laiku prezidents sāka domāt, ka šie jau nebija vienīgie zagļi. Noteikti ir vēl daudz citu, un visi viņi gribēs prezidentu apzagt! Tāpēc viņš ar katru stundu, ar katru minūti un

sekundi baidījās aizvien vairāk. Viņš ieslēdzās savā dzīvoklī un norīkoja apkalpotājus sargāt durvis.

Tieši tajā laikā Ancis gāja augšā, jo gribēja kafiju. Taču, nonācis pie Edgara kafejnīcas durvīm, Ancis atklāja, ka tā ir tukša. Tikai pēc pusstundas Edgars atgriezās ar skumīgu seju un nošļukušu dūšu. Savā iedomībā viņš bija izdomājis, ka varētu iestāties Policijas akadēmijā un kļūt par policistu. Diemžēl, neskatoties uz Edgara atlētiskumu, akadēmijā pateica, ka viņu neuzņems iedomības dēļ. Policisti nedrīkst būt iedomīgi. Viņiem ir jābūt piezemētiem un visur klātesošiem cilvēku aizstāvjiem. Edgars, protams, to ļoti pārdzīvoja un solījās laboties, turpmāk pārdomājot savu rīcību un attieksmi pret apkārtējiem.

Ancis centās Edgaru mierināt, bet nesanāca. Šajā brīdī viņiem garām gāja prezidents. Viņš ieraudzīja Edgaru bēdīgu un jautāja, kas ir noticis. Edgars visu izstāstīja. Un prezidents izdomāja risinājumu – viņš varot Edgaru noalgot sev par apsargu! Tas Edgaram bija pa prātam, un viņš ar prieku piekrita.

3. Lasi!

RIHARDA ROMĀNA 9. NODAĻA

Pēc baismīgā sapņa mūziķis rūpīgi sargāja savu ģitāru. Dienu un nakti viņš bija tai līdzās, jo ļoti baidījās, ka ģitārai kaut kas tomēr varētu notikt. Viņš pat nopirka seifu. Tas bija ļoti liels, ļoti dārgs, un, kā teica pārdevējs, – ļoti, ļoti drošs. Tikai tad, kad mūziķis ielika savu ģitāru seifā, viņš beidzot varēja mierīgi gulēt. Taču pārējie amerikāņu mūziķi bija nedaudz uzjautrināti par šādu rīcību, tāpēc nolēma izjokot savu istabas biedru.

Vispirms viņi sarunāja ar pārējām nama ģimenēm, ka izjokos nelaimīgo mūziķi un vienojās, kā to izdarīs. Vispirms kaut kā uzzinās seifa kodu, tad paslēps ģitāru zviedra gultā un apsegs ar segu, lai izskatītos, ka tā ir nozagta. Savukārt norvēģi ieteica vēl atvērt logu, tas norādītu, ka zaglis pa logu ir iekāpis istabā un paņēmis ģitāru.

Tad nu beidzot pienāca izjokošanas diena. Kods bija zināms. Kā? Šo noslēpumu amerikāņi neatklāja, un tas visiem lika nedaudz baidīties. Kaimiņi sastājās pa vietām, un izjokošana sākās!

Visi bija vienojušies rīkot koncertu, bet ģitāras nebija. Tad visi meklēja ģitāru, līdz beidzot izgāja ārā, lai ieraudzītu, ka viens no logiem ir vaļā. Mūziķim sākās panika, jo ļaunais murgs pēkšņi sāka piepildīties, kaut gan viņš darīja visu, lai tas tā nenotiktu.

Gluži kā sapnī viņš aizgāja apsēsties uz soliņa un sāka gaidīt, kad nu *kusīs* tas nams un pārvērtīsies par mazām ģitāriņām, kuras bēgs no viņa Useina Bolta ātrumā. Taču nekas nenotika...

Mūziķis gāja meklēt pārējos. Tikko viņš apgāja ap mājas stūri, visi iekliedzās: „April, april! Mēs tevi izjokojām! Piedod, neņem ļaunā, mums vienkārši likās dīvaina visa tā seifa padarīšana, tāpēc gribējām tevi nedaudz pabiedēt. Ceram, ka neņem ļaunā un uz mums neesi apvainojies!”

Mūziķis beidzot jutās laimīgs, jo murgs tomēr nebija īstenība. Ģitāra, arvien sveika un vesela, bija viņa istabā! Viņš sirsnīgi pasmējās par šo izjokošanu un devās cienāt visus ar tēju.

4. Atbildi uz jautājumiem!

- * Kas tev patika, kas – nepatika? Dalies ar savu viedokli!
- * Ko tu ieteiktu pamainīt Riharda romānā?
- * Kā tu domā, vai mūziķis apvainojās?
- * Kā tu rīkojies, ja tevi izjoko?



MĀJASDARBS

Sāc plānot savu romāna 9. nodaļu!

- 1. Vispirms izdomā notikumus un paredzi, kādas tiem būs sekas un kā nama iemītnieki uz notiekošo reaģēs!**
- 2. Pēc tam uzzīmē 9. nodaļas ilustrāciju, kas lasītājiem ļaus spilgtāk iztēloties šīs nodaļas notikumus!**



18. stunda

KAS NOTIEK PĒC IELAUSĀNĀS?

Šajā stundā tu turpināsi darbu pie 9. nodaļas plānošanas. Skolotājs tev palīdzēs ar ieteikumiem un idejām. Šo stundu izmanto arī iepriekšējo nodaļu pārskatīšanai! Pārlasot iepriekš uzrakstīto, tu varbūt pamanīsi kādu kļūdu, ko varēsi izlabot, vai arī tev radīsies jauna ideja romāna papildināšanai. Atceries, tu droši vari rediģēt iepriekš uzrakstītās nodaļas!

1. Papildini teikumus, veidojot tos pēc iespējas garākus!

a) Ja es aizmirstu pildspalvu, tad nevaru pierakstīt. Ja es nevaru pierakstīt, es _____

b) Lai nopirktu sev svarīgas lietas, ir vajadzīga nauda. Lai nopelnītu naudu, _____

c) Kad es ieraudzīju izsisto logu, es zināju, ka _____

d) Lai gan ļoti gatavojos, es tomēr _____

e) Viņš saņēma rājienu, jo dabūja sliktu atzīmi. Viņš dabūja sliktu atzīmi, jo _____

f) Kas agri ceļas, tas daudz izdara. Kas daudz izdara, tas _____

2. Lasi!

ARMANDA ROMĀNA 9. NODAĻA

Arnis jutās briesmīgi. Jau nedēļu viņš jutās nožēlojami: sāpēja galva un visur rādījās tie zaķi. Kā viņš varēja nesaprast, ka tie ir zaķi? „Ko tagad par mani domā Roberts? Es taču zinu! Viņš domā, ka esmu nožēlojams muļķis, kuram bail no šausmu filmām un visos kaktos, stūros un basketbola laukumos mītošajiem briesmoņiem! Roberts domā, ka neesmu nekāds vīrietis, bet gan zaķpastala, kas baidās no visiem un no visa.”

Pie vārda *zaķpastala* viņš vāri pasmaidīja. Ironiju viņš vēl saprata, vismaz savās domās, un tas bija labi. „Es zinu, ka Roberts visu jau ir pastāstījis pārējiem kaimiņiem. Nu, vismaz tam krievam noteikti! Šodien taču ir piektdiena, kad Roberts parasti iet ciemos pie viņa un spēlē kārtis. Ahh, un tad vēl ir amerikāņi! Šausmas! Ārzemnieku acīs parādīties kā muļķim ir visbriesmīgākā lieta, kas ar cilvēku var notikt! Jā, bet kā Roberts pastāstīja šo notikumu amerikāņiem? Viņš taču nerunā angļiski, cik es zinu,” Arnis kādu brīdi, kamēr ieturēja brokastis, par to domāja. Tad vēl kādu laiku viņš netika skaidrībā par šo jautājumu, līdz viņam galvā pēkšņi atausa ģeniāla doma: „Bet, protams! Būs pieaicinājis tulku! Nu, protams, kā es agrāk par to neiedomājos? Tulks! Tas taču ir tik loģiski! Diez, cik viņam maksāja šāds pakalpojums?”

Arni jau nedēļu mocīja šādas iedomas, taču nevienam nebija ne jausmas, ka tieši tās ir īstais Arņa *slimības* iemesls. Viņa sieva domāja, ka tas varētu būt *kārtējais vīruss*, un deva viņam ķiploku novārījumu un medu ar pienu, taču Arnim nepalika labāk. Vēl vairāk, katrreiz, kad sieva pienāca pie vīra gultas, viņš uz sievas pusi raidīja lūdzošu skatienu. „Laikam viņam ļoti sāp, un viņš lūdzas, lai viņu atbrīvo no sāpēm,” sieva katru reizi, stāvēdama pie gultas, domāja.

Pēc mēneša sieva bija galīgā izmisumā un nezināja, ko darīt. Tāpēc viņa lūdza palīdzību Robertam. „Robert, man nepieciešama palīdzība,” Arņa sieva teica, stāvot uz Roberta dzīvokļa sliekšņa. „Pēc tavas pēdējās viesošanās pie mums Arnis ir galīgi slim un neceļas no gultas, viņam sāp un...”

„Pag, nedaudz nomierinies! Nevajag uzreiz tajā vainot mani! Tas noteikti ir kāds vīruss.”

„Jā, es arī tā domāju, taču nekādas zāles nepalīdz. Es negribu, lai viņš nomirst! Viņš ir tik mīļš un gādīgs! Un bez viņa algas es nevarēšu nomaksāt kredītu.”

„Labi, es saprotu. Ejam, parunāsim ar Arni!”

Ienākdams pa Arņa istabas durvīm, Roberts uz brīdi sastinga un sajuta lielu žēlumu – Arnis bija ļoti izkāmejījis, viņa āda bija pelēka, vaigi iekrituši... Ieraugot Robertu, viņa acis

šausmās iepletās, bet vēl pēc brīža viņš kreķšķinot iesmējās: „Khm... Robert, es jūtos slikti! Ja esi nācis smieties par mani, dari to citur. Es tāpat zinu, ka tu to dari.”

„Smieties? Par ko?” Roberts nesaprata.

„Par zaķiem, par ko gan citu!” un Arnis sāka raudāt.

„Arni, nomierinies! Nevienš tev aiz muguras nesmejas. Jā, es vienā piektdienā, kad biju pie mūsu krievu kaimiņa, pastāstīju šo atgadījumu. Mēs sirsnīgi pasmējāmies, un viņš teica, ka pilnīgi saprot, kā tas varēja gadīties. Viņam vienreiz arī likās, ka kāds ir ielavījies viņa mājā un to apzog, lai gan tā vienkārši bija viņa paša sieva – tikai bez kosmētikas! Nu labi, varbūt šo viņš arī izdomāja. Bet tu redzi, katram sanāk kļūdīties un rīkoties muļķīgi. Nevajag par to pārdzīvot, bet gan, kā angļi saka: „*Move on!*” Nāc, iesim pie mūsu krievu kaimiņa, iedzersim pa tasei stiprinātas tējas un no sirds izrunāsimies!”

Arnim kā akmens no sirds novēlās, viņš bija priecīgs un beidzot jutās laimīgs. „Bet, klau, Robert, no kurienes tu zini, kā angļi saka?” Arnis saausījās.

„Nu-u... Dzirdēju televizorā. Kāda starpība? Galvenais, ka atkal esi *uz kājām*, vai ne?”

3. Atbildi uz jautājumiem!

- ✱ Kā nesenais notikums ir ietekmējis nama iemītniekus?
- ✱ Kas Tev patika, kas – nepatika? Dalies savās pārdomās par šo nodaļu!
- ✱ Kā tu vērtē katra varoņa rīcību?



MĀJASDARBS

Tagad ķerieties pie sava romāna 9. nodaļas rakstīšanas!

1. Rakstot 9. nodaļu, sniedz atbildi uz jautājumiem!

- ✱ Kā nama iemītniekus ir ietekmējuši piedzīvotie notikumi?
- ✱ Vai starp nama iedzīvotājiem ir radušies kādi konflikti? Vai viņi ir salabuši?
- ✱ Vai ir izplatījušās baumas par to, kas ir noticis ar kādu no nama iedzīvotājiem?
- ✱ Kas izplata baumas, un kas zina, kā ir patiesībā?
- ✱ Kā šobrīd jūtas nama iemītnieki?
- ✱ Kādā stāvoklī ir māja? Varbūt tai ir nepieciešams remonts? Kas ir gatavi remontēt māju?

2. Pārskati uzrakstīto! Ieraksti tīrrakstu burtnīcā vai datorā!



19. stunda

EPILOGS

Tu esi izturējies līdz galam un nonācis līdz sava romāna pēdējās nodaļas rakstīšanai. Vēl tikai daži ieteikumi par to, kā to labāk izdarīt!

1. Izlasi!

Tu noteikti esi pamanījis, ka ne visas grāmatas vai filmas beidzas vienādi. To nobeigums vai atrisinājums ir cieši saistīts ar notikumiem, kas bija risinājušies pirms tam. Dzīvē mēs notikumus ne vienmēr varam ietekmēt, taču savā romānā tev ir neierobežotas iespējas – tikai tu vari noteikt, kā tavš romāns beigsies! Visbiežāk romāna nobeigums ir loģisks (vai arī neloģisks) atrisinājums sarežģījumam, kas tika risināts romāna iepriekšējās nodaļās. Tikai pašās beigās tiek atrisinātas visas neskaidrības un saņemtas atbildes uz visiem jautājumiem. Taču tu vari rīkoties arī citādi. Lai gan tas nav tipiski romānam, tu vari savu romānu beigt ar sarežģījumu vai arī tikai daļēji atrisināt sarežģījumu, dodot lasītājam mājienu par iespējamajām beigām. Tā tu liksi lasītājam darbināt savu iztēli, pašam domājot, kā romāns būtu varējis beigties. Savukārt, ja ievērosi loģisku notikumu secību, parādot, kā notikums „a” ietekmēja notikumu „b” un radīja sekas notikumā „c”, tu ļausi lasītājam vieglāk uztvert to, ko vēlies pateikt.

2. Aplūko Riharda zīmējumu un mēģini prognozēt, ko viņš ir uzrakstījis!

3. Lasi!

RIHARDA ROMĀNA EPILOGS

Vakarā visi apsēdās un apsprieda, ko kopā ir piedzīvojuši. Pārrunāja vēlreiz, kā jāsvin latviešu tradicionālie Jāņi, un smējās par mūziķa izjokošanu. Galvenais, visi bija priecīgi, par spīti dažādām likstām un nedienām. Visas ģimenes bija iepazinušās un caur kopā pārdzīvoto kļuvušas par ļoti labiem draugiem.

Mūziķi izstāstīja, ka viņiem esot koncerts kaut kur tālu prom no Kanādas, kur būs jāuzstājas daudzu skatītāju priekšā. Tas būšot liels pārbaudījums, jo viņi nekad to vēl nav darījuši. Tā kā ceļš ir tāls, mūziķi nebūs tik drīz atpakaļ, un tas visus apbēdināja.

Nu visi atkal dzīvoja laimīgi. Līdz brīdim, kad pēc trim nedēļām mūziķi atgriezās...

4. Aplūko Rinalda romāna 10. nodaļas ilustrāciju un prognozē, ko viņš ir uzrakstījis!



5. Lasi!

RINALDA ROMĀNA EPILOGS

Kā jau visos labos romānos, arī šajā ir laimīgas beigas. Un kā gan citādi? Kaimiņi bija labākie draugi, un viņiem nekad nebija nedz garlaicīgi, nedz neinteresanti. Viņi palīdzēja viens otram, cik vien bija viņu spēkos. Vienmēr bija plecs, uz kura izraudāties. Viņi uzmundrināja viens otru un iedrošināja, tādā veidā pašiem pilnveidojoties. Jo draudzība ir laba tikai tad, ja katrs no draugiem ir laimīgs un var kaut ko no otra paņemt arī savai izaugsmei.

Jāsaka, ka ne visiem nama iemītniekiem viss beidzās labi. Prezidentu Lapiņu neievēlēja uz otro termiņu, tāpēc viņam nācās atlaist savus miesassargus un kalpotājus, pie kuriem viņš tik ļoti bija pieradis un pat sadraudzējies. Tomēr viss nemaz nebija tik slikti, jo, tā kā dzīvoklī atbrīvojās vieta, Lapiņš bieži aicināja savus radus un draugus pie sevis ciemos.

Savukārt Edgara kafejnīca zēla un plauka. To viņš panāca ar izcilu mārketingu, kā viņš parasti visiem stāstīja. Edgars dalīja skrejlapīņas uz ielām, ievietoja reklāmu internetā un pat zvanīja cilvēkiem uz mājām.

Tā nu viņi visi vadīja savu dzīvi caur saulainām un lietainām dienām, taču nekad nepārstāja būt draugi un, pats galvenais, viņu piedzīvojumi nekad nebeidzās!

6. Lasi!

ARMANDA ROMĀNA EPILOGS

Roberts pa sava dzīvokļa logu noskatījās, kā ūsains vīrs ar stipri jaunāku palīgu centās iedabūt dīvānu kravas mašīnā. Roberts pie sevis smīkņāja. Mašīnai uz sāniem bija kaut kāds uzraksts angļu valodā, ko Roberts nesaprata, taču viens bija skaidrs, – šī ir diena, kad amerikāņu ģimeni viņi redzēs pēdējo reizi. Viņš bija dzirdējis no Austrā, ka Rietumu kaimiņi neesot spējuši iejusties Latvijas zemē. Sārtvaidža kungs tā īsti gan nesaprata, kas kaimiņiem traucēja iejusties – politiskie vai ekonomiskie apstākļi, bet varbūt viņš pats, jo pēdējais bija tikpat nelabojams, kā pārējie divi.

Gan Austrim, gan Robertam, gan Vaņam patika amerikāņu ģimene. Laikam tāpēc, ka viņi gandrīz neko nerunāja, jo latviski neprata, bet tieši tādēļ arī viņi bija tik izcili sarunu biedri, kas visus vienmēr uzklausa. Savukārt rietumnieki bija priecīgi, ka viņus vismaz kāds kaut kur uzaicina.

Mašīna pamazām pildījās ar dažādām mantām. Tika izkliedēti angļu vārdi, kas laikam nebija tie paši izsmalcinātākie, jo amerikāņu ģimenes vīram pār lūpām nāca tieši tajā brīdī, kad Vaņam no rokām izslīdēja dārgais rietumnieku televizors. Būtībā Vaņa bija pēdējais cilvēks, kuru vajadzētu saukt palīgā jebkādā situācijā. Situācijas risināšana *Vaņas gaumē* vienmēr beidzās ar to, ka kaut kas tika neatgriezeniski sabojāts – vienalga, vai tas būtu televizors, dārga vāze, Jāņu vakara noskaņa vai Roberta reputācija un pašcieņa. Krievu kaimiņš jau nekad negrib neko sliktu, bet viņš, jāsaka godīgi, ir neuzmanīgs un vairāk runā, nevis dara. Un tieši tāpēc notika tā, kā notika. Vaņa steigšus atrunājās, ka viņu izsauc uz darbu, un metās pa pagalma vārtiem ārā uz ielas, lai nebūtu jāpiedzīvo savas *palīdzēšanas* sekas.

Roberts tikmēr centās izdomāt, vai būtu jāiet palīgā, jo solījis viņš amerikāņiem neko nebija. Ja nebija nekas solīts un par to nemaksāja, tad nebija jēgas neko darīt. Tā vismaz uzskatīja Roberts, tāpēc šobrīd viņš bija morālās dilemmas priekšā, jo rietumnieki viņam bija kļuvuši tuvi. Viņš zināja visus viņu ikdienas soļus: cikos bērni iet uz skolu, cikos vīrs pārnāk no darba un kad sievai ir atvaļinājums. Roberts pie sevis atkal pavīpsnāja.

Šī vasara tomēr bija izveidojusi starp nama iemītniekiem ciešākas saites. Roberts ar amerikāņu kungu, kuru, kā izrādījās, sauca Džons, pat apmainījās telefona numuriem. Austris solīja nosūtīt Džona sievai sava dārzeņu sautējuma recepti. Arī Vaņa bija zvanījis Robertam, lai tas nodod amerikāņu ģimenei sveicienus un atvairošanos.

Amerikāņiem aizbraucot, Roberts apsēdās uz soliņa. Tas bija ērts soliņš. Tādi bija gandrīz uz katra Rīgas stūra. Kravas mašīnas aizbraukšana viņā radīja kaut ko līdzīgu nelielām skumjām. Viņam pietrūka amerikāņu ģimenes un tās gaisotnes, ko viņi piešķīra namam. Skumjas viņā radīja vēlmi domāt dziļi, domāt par filozofiju, domāt gudri. Tad nu viņš domāja: „Pārdomāt notikumus un izdarīt secinājumus nav jēgas. Ir tā, kā ir, un mēs saņemam to, ko saņemam. Nav nekādas loģikas un jēgas. Kāda gan...”

„Hei, Robert! Ko tu tur viens pats uz tā soliņa dari? Vai negribi uzņākt augšā un uzēst manu dārzeņu sautējumu?” Tas bija Austris. Roberts gribēja ko skaļi teikt, bet pagalmā spēlējās bērni, tāpēc viņš tikai atsaucās, ka nevarot vien sagaidīt. „Vismaz kaut kas paliek pa vecam,” Roberts priecīgs nodomāja.



MĀJASDARBS

- 1. Uzzīmē sava romāna epiloga ilustrāciju, attēlojot tajā nodaļas galveno domu!**
- 2. Uzraksti romāna epilogu!**
- 3. Pārlasi uzrakstīto! Ieraksti tīrrakstu burtnīcā vai datorā!**
- 4. Pārskati visas sava romāna nodaļas un sagatavo tīrrakstu prezentēšanai vecākiem!**



20. stunda

ROMĀNA PREZENTĀCIJA

Pēdējā nodarbībā piedalās skolēnu vecāki. Katrs skolēns savu romānu mājās ir sakārtojis un noformējis, lai klasē to varētu prezentēt.

Šajā stundā, atkarībā no skolēnu skaita klasē, vai nu katrs skolēns savas klases vecākiem nolasa visu savu romānu, vai arī, pirms tam vienojoties ar skolotāju, – tikai vienu sava romāna labāko nodaļu.

Stundas noslēgumā skolēns savu romānu dāvina vecākiem.